

SENTINELA

ANUL IV, Nr. 17-18
25 Aprilie 1943

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIUNII

APARE DUMINICĂ

Inscrisă la Tribunalul Ilfov C. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Strada Sărindar Nr. 5-7-9 - București

TELEFON: 3.96.62

PRISTOS A INUIAT

BULENCA S.M.P.

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc viața pentru hotarele ei.

3. Îndeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă 'nfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.

5. Iubesc camarazi; ei sunt ca și mine chezașia libertății țării, ostași bravi în războiu și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

ORDIN DE ZI Nr. 41

din 17 Aprilie 1943

În luptele grele de apărare de pe frontul Cubanului, în cursul iernii 1942—1943, Divizia 19-a Infanterie reușește, datorită unei pricepute conduceri și bravurii trupelor, să sfărșime puternicele atacuri inamice, sprijinite de numeroase care de luptă, aviație și artilerie de toate calibrele.

Prin hotărâte reacțiuni ofensive, unitățile Diviziei respins pe inamic, în repetate rânduri, dncolo de bazele sale de plecare, prcinuindu-i pierderi grele, capturându-i prizonieri și un bogat material de războiu.

Pe timpul acestor lupte s'au distinrs îndeosebi Regimentele 94 și 96 Infanterie, precum și Batalionul 19 Infanterie ușoară.

Pentru bravura și tenacitatea cu care această mare unitate a ținut piept tuturor atacurilor inamice, mai multe luni de zile, în lupte grele de iarnă, fără a da un pas înapoi, contribuind astfel în mod hotărât la câștigarea victoriei defensive în Caucaz, Divizia 19-a Infanterie se citează prin Ordin de Zi pe Armată.

ION ANTONESCU
Mareșal al României
și
Conducătorul Statului

INVIEREA

Din moarte înviată-i
In veci biruitor.
Tu ești lumina lumii,
Al vieții sfânt izvor.
Slăvit să fii deapururi,
Și'n veacuri lăudat,
Tu Cel fără de moarte
Și fără de păcat.
Ne-ai aduc în inimă pacea
Și'n suflete iubirea
Căci tu ești adevărul
Și tu ești mântuirea.
Slăvit să fii în veacuri
Tu Cel ce-ai înviat
Și-ai luminat pământul
Și moartea ai călcat!

DIMITRIE ALBOTA

INVIEREA LUI IISUS

(DIN SFÂNTA EVANGHELIE A LUI MATEI)

1. Iară după ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua cea dintâia a săptămânii, venit-a Maria Magdalina și cealaltă Marie să vadă mormântul.

2. Și iată cutremur mare s'a făcut, căci îngerul Domnului pogorându-se din ceriu și venind a răsturnat piatra de pe ușă, și a șezut deasupra ei.

3. Și era fața lui ca fulgerul și veșmântul lui alb ca zăpada.

4. Și de frica lui străjerii s'au spăimântat și au fost ca morți.

5. Și răspunzând îngerul, a zis muierilor: „nu vă temeți voi, știu, că pe Isus cel răstignit îl căutați.

6. „Nu este aici, căci s'a sculat precum a zis. Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul.

7. „Și de grabă mergând, spuneți ucenicilor lui, că s'a sculat din morți și iată merge înaintea voastră în Galilea; acolo îl veți vedea pe dânsul. Iată am spus vouă.”

8. Și ieșind curând dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să spună ucenicilor lui.

9. Și mergând ele să spună ucenicilor lui, iată Isus le-a întâmpinat pe ele, zicând: „bucurați-vă!” Iară ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui și s'au închinat lui.

10. Atunci a zis Isus lor: „nu vă temeți, mergeți și vestiți fra-

ților mei ca să meargă în Galilea și acolo mă vor vedea.”

11. Și mergând ele, iată unii din străjeri venind în cetate au spus arhierilor toate cele ce s'au făcut.

12. Și adunându-se împreună cu bătrânii și sfat făcând, arginți mulți au dat ostașilor.

13. Zicând: „ziceți: ucenicii lui au venit noaptea și l-au furat pe când dormeam noi.

14. Și de se va auzi aceasta la deregătorul, noi îl vom imblânzi pe el, și pe voi fără grije vă vom face.”

15. Iară ei luând arginții, au făcut cum îi învățase și s'a vestit cuvântul acesta între iudei până astăzi.

16. Iară cei unsprezece au mers în Galilea, în muntele unde le-a poruncit lor Isus.

17. Și văzându-l pe el s'au închinat lui, iară unii s'au îndoit.

18. Și apropiindu-se Isus le-a grăit lor, zicând: „datu-mi-s'a mie toată puterea în ceriu și pe pământ.”

19. Drept aceea mergând învățați toate neamurile, botezându-i pe ei în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit.

20. Învățându-i să pazească toate câte am poruncit vouă: și iată eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului.” Amin.

Noi înviem cu Țara

Noi înviem cu Țara în fiecare ram
Cu fragedele holde ce-asteaptă pe ogoare
Pecetea rodniciei, sârutul nou de soare
Și pentru veac de aur să se ridice hram
Noi înviem cu Țara și românescul Neam.

Ne-astămpără învierea arșițele, ca valul
În care-și spală fața, de rouă, dimineți
Noi înviem odată cu mîile de vieți
Căci moartea pentru Rege ne este
Și crește 'n piept nădejdea, cum crește în munți Ardealul

Prin învierea noastră istorii se
Că 'n moaște albite pe câmpul de
Sporește stema nouă a Țării în
Și'n primăvara nouă, din sânge
Noi înviem cu Țara și Neamul
Românesc.

Slt. ION POTOPIN

Ziua Fuehrerului

La 20 Aprilie, d-l Adolf Hitler a împlinit 54 de ani, Germania a sărbătorit cu mare însuflețire această zi care vine într'un moment istoric, când națiunile de ordine ale Europei luptă pentru salvarea crucii și civilizației din ghiara pânditoare a bolșevicilor.

De asemenea, România, care luptă alături de armata germană pentru înfrângerea primejdiei dela răsărit, a trimis sincere urări Conducătorului Germaniei.

Cu acest prilej, d-l Hermann Goering mareșalul Reichului, a dat următorul ordin de zi către ostașii germani:

Soldați din armata germană!

Pentru a patra oară, în cursul acestei lupte dntre popoare, care este cea mai uriașă d n toate timpurile, voi comemorați astăzi cu bucurie și mândrie aniversarea Fuehrerului nostru și a marelui nostru căpitan iubit. Aceea ce voi simțiți ca fidelitate și dragoste neclintită pentru Adolf Hitler se cuprinde în jurământul vostru de soldați. Dar în acest ceas noi mărturisim în fața omenirii întregi și ne rugăm providenței ca să binecuvânteze și să aperse pe Fuehrerul nostru. Ca și până acum noi făgăduim solemn să urmărim totdeauna ca soldați plini de curaj și din tot sufletul nostru steagurile glorioase în fiecare luptă terestră, aeriană și maritimă. Noi știm că armele noastre nu pot fi învinsse și că marea Germaniei este veșnică.

Camarazi, noi salutăm pe primul soldat al Reichului nostru.
Să trăiască Fuehrerul nostru.

(ss) GOERING

Mareșal al Marelui Reich German

L A C P A Ș T I

Prin pomii e cîrîpî și cînt,
Văzduhul-i plin de-un roșu soare
Și salciile 'n albă floare —
E pace 'n cer și pe pământ.
— Răsufletul căld al primăverii
Adus-a zilele 'nvierii.

Și cât e de frumos în sat!
Crescîntii vin tăcuți d n vale
Și ori de se 'ntîlnesc în cale
Iși zic: Hristos a înviat!
Și rîde-atîta sărbătoare
Din chîpîl lor cel ars de soare.

Și-un vînt de-abia clătînător
Șoptește prin văzduh cuvînte;
— E glasul celor din mormînte
E sgomotul burburii lor!
Și pomii frunțile-și coboară
Că duhul sfînt prin aer sboară

E liniște. Și din altar
Cîntarea 'n stihuri repetate
Departă până 'n văi străbate —
Și clopotele cîntă rar:
Ah Doamne! Să le-ai din vale
Cum rîd a drag și plîng a jale!

Biserica pe deal mai sus,
E plină astăzi de lumină,
Că 'ntreaga lume este plină
De același gând, d n cer adus:
În fața noastră ne e soare
Și viața este tot, nu moartea.

Pe deal se suie 'ncetîșor
Neveste tinere și fete,
Bătrîni au iarna vieții 'n plete;
Și 'ncet, în urma tuturor,
Vezi șovăind câte-o bătrînă
Cu micul ei nepot de mână...

G. COȘBUC

M. S. Regele Mihai I

PAȘTELE

De Paști în satul vesel căsuțele 'nălbite
Lucesc sub a lor malduri de trest i aurite
Pe care cocostărcii, înfipti într'un picior,
Dau gâtul peste aripi tocând din ciocul lor.

Un scrânciob mai la vale pe lângă el
adună
Flăcăi și fete mândre ce răd cu voce
bună;

Și 'n sunet de vioare, de cobze și de nai
Se 'ntoarce hora l'nă, călcând pe verde
plai.

Bătrâni cu fețe stinse, Români cu fețe
dalbe,
Românce cu ochi negri și cu ștergare
albe

Pe iarba răsărită fac praznic la un loc,
Iar pe 'mprejur copiii se prind la luptă
'n joc.

Și scrânc obul se 'ntoarce purtând în
legănare

Perechi îmbrățșate cu dulce înfocare,
Ochii scânteietoare și gingașe zâmbiri
Ce viu răspând în aer electrice luciri

V. ALECSANDRI

VOLUNTARI DE RAZBOIU

Apele adânci ale sufletului românesc
dau zălă la iveală mărgăritare de ade-
vărată conștiință națională.

Când, departe de hotarele țării, ostașii
noștri se luptă cu atâta voinicie pen-
tru a dărâma hidra bolșevică și a reda
liniștea generațiilor tinere și posibili-
tatea de a munci, în cadrul noii ordi-
nii europene, ac pe frontul muncii o
altă lume care n'a cunoscut lupta cu
dușmanul existenței noastre, nu-și gă-
sește liniștea sufletească. Este acea
lume care o formează cei ce nu și-au
putut măsura puterile de-a-lungul și
de-a-lăturul Rusiei în gloatele asiatice.

E lumea acelor care cer să plece pe
front care lasă gospodării și copii, frați
și rude și pleacă să participe cu în-
treaga lor ființă la mântuirea neamului
nostru, la păstrarea pământului sfânt
și la stăvilierea puhoaielor Sovietice
care tind să se reverse peste Europa
civilizată.

De pe meleaguri îndepărtate, de prin
orașe și târguri, sate și cătune, se ri-
dică glasuri care cer să lupte alături
de frați, prieteni și chiar părinți lor.
Vârșnici sau copilandri, femei sau din-
tre aceia care au mai înfruntat moar-
tea pe front, ei nu se sfîșie să-și mărtu-
risească dogoarea sufletului de a se
dărui pentru țară.

Este cea mai curată mărturie că la
efortul națiunii participă întregul su-
flet românesc

REGELE ȘI MAREȘALUL

Pe altarul de astăzi al năzuințelor
românești, două icoane strălucesc în
nimbul de aur al recunoștinței noas-
tre, două chipuri întrupează încrede-
rea în virtuțile Neamului și nădejdea
în zile mai bune:

Regele și Mareșalul!

Din colibă și până în palat, de pe
cuprinsul îmbelșugat al Țării și până
în tranșeele din stepele răsăritului,
gândurile tuturor Românilor se îndre-
aptă cu neprihănită dragoste că-
tre aceste două ființe de care ne le-
găm credința luptelor de azi și sigu-
ranța împlinirilor de mâine.

În făptura de arhanghel a M. S.
Regelui Mihai I, vedem regalitatea
nepieritoare, continuarea nedesmin-
țită a Monarhiei glorioase, creatoare
de țară.

Lumină din lumina străluciților
domni ai Neamului, iubitul nostru Su-
veran ne apare în pâlpăirea vie a fă-
clilor de Paști, asemenea voevozilor
de odinioară, închinători lui Dumne-
zeu și păstrători de obiceiuri româ-
nești.

Crescut în dragostea pentru popor
și în duhul întemăitor al istoriei, iu-
bitul nostru Rege, încă din fragedă
copilarie, a cucerat plaiurile tutu-
r ținuturilor locuite de Români, a
îngenunchiat cu evlavie pe lespelele
moaștelor voevodale din umbra mână-
stirilor și pătruns de înalta Lui che-
mare a cerut înaintașilor glorioși
sfânta lor binecuvântare și harul în-
țelepciunii asupra tinereții Sale.

În făptura dărză a Mareșalului Ion
Antonescu vedem pe omul ales de
Dumnezeu ca să conducă nava țării,
într-o vreme de cumplite furtuni cum
n'au mai băntuit peste veacuri.

Cât datorăm noi Mareșalului Des-
robitor, câtă slavă i se cuvine neîn-
trecutului Comandant de oști și lu-

minatului om de Stat, nu se poate
spune în cuvinte. Numai istoria va
fi în stare să nemurească în paginile
ei, toate faptele acestui mare patriot
român, adus la conducere de-o stea
norocoasă, tocmai când era mai multă
nevoie de el.

Regele și Mareșalul!

Îi vedem la cârmă ca într'un minu-
nat tablou al românimii de azi, umăr
la umăr; brațul tânăr al Suveranului
alături de brațul oțelit în războaie al
Mareșalului, înfruntând greutăți u-
riașe, întregind sfortările pentru bi-
nele noastre și pentru înălțarea țării
în locul ce i se cuvine, pe temeiul
jertfelor aduse în cruciada Europei.

Acum, în preajma Sfîntelor Paști,
stolurile albe ale gândurilor sboară
cu dragoste către ei; sufletele noastre
se strâng ca un zid mareț în jurul
Tronului și al Mareșalului, bine încre-
dinați că numai printr-o dărză unire
între frați vom izbui să ieșim învin-
gători din greaua încercare de azi.

Sfânta Înviere din anul acesta ne
va aduce fără îndoială victoria defi-
nitivă, pentru că bolșevicii după svâr-
colirile disperate ale iernii au intrat
istovii în primăvară; pentru că noi și
aliații noștri, luptăm pentru Crucea
lui Hristos și pentru apărarea Pa-
triei de primejdia necruțătoare a pă-
gânilor.

Urarea noastră de Paști se în-
dreaptă cu țăria unui devotament
nesdruncinat către Rege și Mareșal,
rugând Cerul să le dea înfloritoare
sănătate, ajungând cât mai curând să
vadă deplina victorie și pe toți Ro-
mânii adunați sub același steag a că-
rui falfăire glorioasă a stărnit în acest
războiu admirația tuturor.

I. VALERIAN

DINCOLO DE VIAȚA VREMELNICĂ

Vieța este un dar din partea lui
Dumnezeu, nu este o plimbare făcută
la noroc, nu este o afacere comercială,
care să te determine cu falimentul mor-
ții și coborîrii în mormânt; nu este o
zi de bucurie, dar nici o zi de doliu;
vieța omului pe pământ este o slujbă
pentru Dumnezeu și Patrie.

Să trăiești pentru alții, să suferi pen-
tru alții, să sângerezi și chiar să te jert-
fești pentru alții, aceasta este adevă-
rata vieță de ostaș creștin; și exem-
plul cel mai mareț îl avem în însuși
ființa Mântuitorului nostru.

Cine a suferit pentru alții mai mult
decât El?

Cine a făcut mai mult bine tuturor
și totuși cine a fost batjocorit mai mult,
bătut, scuipat și apoi răstignit între doi
tâlhari ca El?

De aceea, moartea n'a putut să-L
stăpânească; ci pr'n moartea Lui, a în-
vins moartea, dând tuturor ostașilor
Crucii, care purtăm numele Lui cel
sfânt, puterea de a trăi și noi în veci de
veci.

Se îndoește cineva de aceasta?

Numai necredincioșii; noi, însă, nu!
Știm că Primăvara este o minunată rein-
viere; în grăuntele de grâu păstrat sute
de ani într-o moarte părută, există pu-
teri de vieță extraordinare. Aceste pu-
teri să dispară, oare, când ajungem la
ființa superioară, care se cheamă „om“?

Pe când la animale, dorințele împli-
nite aduc mulțumirea, — la om, o do-
rință naște pe alta, niciodată nu are
mulțumire deplină. Setea de a cunoaște,
setea de dreptate, de fericire și de vieță
niciodată nu o potolită pe pământ, și
atunci ne întrebăm: nu trebuie să cre-
dem într-o altă vieță, în care să fim
eliberați de acest chin?... Putem să ad-

mitem că un lucrător să fabrice un ceas
și apoi să-l sfăreme cu o lovitură de pi-
cior?... Oare Dumnezeu a făcut pe om,
ca să-l distrugă prin moarte?... Nu! Nu!..
Dacă moartea ar fi scopul vieții, dacă
totul s'ar sfârși cu ea, ar fi fost de o
mie de ori mai bine să nu ne fi născut.

Vieța omului pe pământ rămâne a-
târnată în aer, dacă nu se continuă
dincolo de moarte. Aude înălăuntrul său
mii de voci, care îi strigă că nu e făcut
pentru moarte, ci pentru vieță.

Sf. Apostol Pavel zice: „Ceea ce
ochiul n'a văzut și urechea n'a auzit
și la mîntea omului nu s'a suit, aceea a
pregătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe
Dănsul“. Pentru că-L iubim, am soco-
tit această vieță ca o pregătire pentru
cucerirea celeilalte

Așa au gândit moșii și strămoșii noș-
tri, care au luptat din greu contra hoar-
delor barbare și păgâne, pornite ca
frunza și ca iarba să ne fure pământul
și să ne pângărească altarele sfînte.

Așa, socotim-am și noi; de aceea am
voit să arătăm tuturor că n'au murit
plăieșii lui Ștefan-cel-Mare, nici căciu-
larii lui M. H. Viteazul, ci trăesc în
Apărătorii de azi ai Crucii și Patriei.

A fi în stare să nu te frângi, când
furtuna vine năprasnică, ci a te avânta
și a lupta din greu cu barbarii și pă-
gânii de astăzi, a te zvârli pe tancurile
lor și frânge feurile cu toporul sau a le
da foc cu paie, înseamnă că și ostașii
Regelui Mihai I și ai Mareșalului An-
tonescu trăesc tot pentru biruința Cru-
cii lui Iisus și a Patriei române, contra
stelei bolșevice și jidovești, pentru că
numai așa știu ei că vor trăi în veci de
veci.

Protopop lt.-col. POPESCU MATEI

D. Mareșal Ion Antonescu

INCHINARE MAREȘALULUI

Te-ai înălțat din sbuciumul furtunii
Și-ai potolit a valurilor muget.

Cu fruntea Ta cea largă și senină,
Brădată de-a înțelepciunii cuget.

Și ascultând a Țării grea chemare
Ai înfruntat cu capul sus, urgia
Neobosit pășind tot înainte
Cu'n singur țel în viață:

„ROMÂNIA“.

Și tu ni-ai dat lumina minții Tale,
Iar noi credința noastră nesfârșită,
Făcând din picturile noastre'n juru-ți
Un zid de apărare neclintită.

Și a pornit din inimile noastre,
Un strigăt, și'n mormântul lor, străbuni
Au tresărit și Ti-au suflat poruncă
Cu glasuri de martiri: „Să ne răzbuni!“

Și până'n clipa cea din urmă ochii
Vitejilor spre Tine au privit,
Căci Tu le-ai fost și pilda și avântul,
Părinte și Conducător aubit.

Udând pământul cu a lor sânge bravii
N'au suspinat atunci când au murit,
Căci au știut că sfântă le e moartea
Și că, pr'n jertfa lor, am biruit.

Iar când Odesa fost-a cucerită
Și ai trimis-o Țării noastre dar,
Ne-ai spus că „nicio bradă nu-i
uitată“.

U tându-Te spre celălalt hotar.
Privim acum cu încredere 'nainte
Căvi vorba Ta e faptă împlinită
Și știu că în curând vom fi în lume

Din nou o Românie întregită.
Și două sfînte rugi 'nălțăm spre
ceruri:

Să ne vedem îndeplinit idealul,
Și împovărat de-a gloriei cunună,
În veci să ne trăiască Mareșalul.

BOLDUR LĂTESCU SMARANDA

SCRISOARE

Mamă,

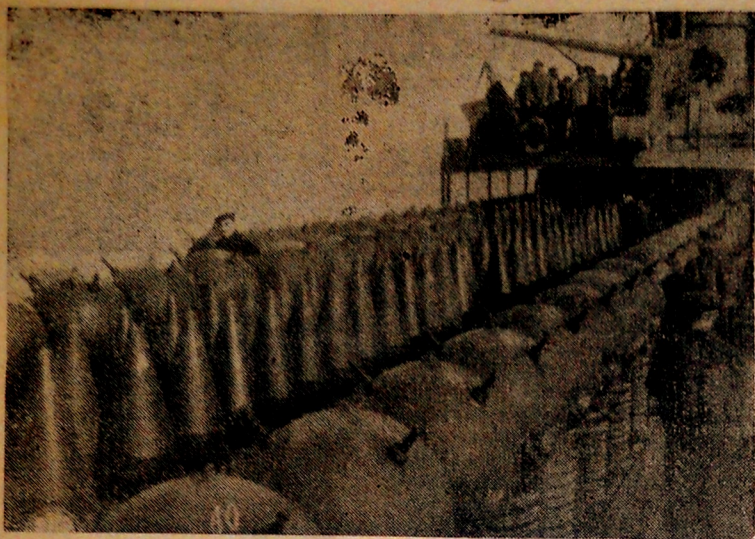
De Paști, îndreaptă-ți gândul și la mine.
Când ruga ta fierbinte și-o îndrepti
Spre slava cerurilor senine,
Unde Iisus se'nalță între drepți.

Când toaca va suna de leturghie
Și preoții cântă-vor în altar,
Și aprinzi și pentru mine o făclie,
În semn că am făcut și eu un dar.
Iar când de Paști ciocni-vei ouă roșii,

Cu sufletul de slavă mângăiat;
Cum au cîcînit și moșii și strămoșii,
Și vei rosti: „Hristos a înviat“
Mă pune'n datine creștine,
Cîcînind un nou mai mult și pentru
mine.

Cap. t. r. GRIGORE ȘTIRBU

Un pultor de mine românesc la nsând mine în Marea Neagră

Corul îngerilor

Copilul e Mesia cel veșnic care coboară în fiecare zi printre oameni ca să le arate drumul spre împărăția cerurilor.

Copiii sunt părticele din dumnezeire și vin pe lume să învețe povestea trecutului, ca apoi s'o lase moștenire viitorului. Ființa lor a lumină din strălucirea îngerilor și viețuind arde ca o lumânare, luminând depărtările și nu se stinge până ce o altă lumină se aprinde din lumină și neamul trăiește în veșnicie.

Prin gunguritul lor, — „cor de îngeri“ — copiii învață povestea trecutului și o cântă prezentului și viitorului.

În sufletele lor curate se oglindește cerul și acolo unde se oglindește cerul și Dumnezeu e mai aproape și de asta se cuvine a ne apropia de ei cu grijă, cu dragoste și ascultare.

Prin glasul lor copiii ne cheamă la viață și ne cer o împlinire pe care o vor sfârși întru truda, purtarea și fapta lor. Să le-o dăm căci ne-o cer din iubire și iubirea cu iubire și ascultare se răspândește.

Iată sufletul lor din câteva scrieri ce le-am ales:

„In cartea primită am văzut fotografia scumpului nostru Rege Mihai I și a Reginei Mame Elena, precum și fotografia Mareșalului nostru iubit. De asemenea am admirat eroismul soldaților noștri în luptele pe care le duc contra barbarilor dela răsarit, ca să ne opere țara și credința noastră creștină“.

(Elevule clasei a IV-a Șc. Nr. 2 de fete T-Severin).

„Am primit tablourile care ne-a pus față în față cu acele vederi ale frontului, pe care nu le cunoaștem decât de prin ziare. Când doamna ne citea ce scria pe tablouri, noi ne simțeam departe lângă bătăliile, care luptă vitejește ca și strămoșii noștri Daci și Romani“.

(Elevule clasei a IV-a Strehaia).

„Aprindem în fiecare dimineață candelă la „colțul eroilor“ și rugăm pe Atotputernicul să le încununeze jertfa cu lauri victoriei“.

(Elevii Școlii Gavojdia-Severin).

„Primim în fiecare săptămână vești dela sâtenii noștri de pe front. Cuvintele lor ne bucură și ne înalță. Ne scriu că vor termina în curând și că n-au timp să simtă greul când se gândesc că ne apără pe noi, copiii lor, casa și grădina, biserica și școala satului“.

(Elevii Școlii Cremenea).

Aceia care își petrec viața în mijlocul lor, le ascultă cuvântul, muncesc și luptă pentru împlinirea ce va să vie: „Vom împărtași cu vrednicie scânteia darurilor primite, arătând lumii și în cele mai grele clipe ale vieții vibrațiile sufletului românesc. Conștiința de datoria lor, învățătorii au ascultat întotdeauna chemarea sfântă a țării. Pe front sau la vetrele lor, din drumul spinos al vieții, aruncând sămânța aprinsă de un ideal sfânt, vor duce pretutindeni suflet din sufletul Neamului“.

(Învățătoarea E. Sârbu, județul Severin).

„Am primit planșele. Oricât le-ași fi povestit elevilor și sâtenilor scene din război, trăite de mine la Țiganca și Vacarjani, în mintea lor rămânea ceva vag. Aceste planșe înfățișează clar eroismul bravei noastre armate. Trăiască Armata Română și al ei Conducător“.

(Învățător invalid de război C. Băbeanu-Mehedinți).

„Prieten, să luptăm la nesfârșit pentru a creia o națiune ce simte că are un Dumnezeu, un rege tânăr și un Conducător, care au știut să lupte despiciând istoria în două, dând naștere României Noi, o Țară pe care ne-o făuresc mîile de morminte lăsate stânci de veghe pe câmpurile de bătălie“.

(Învățător T. Ghițulescu, invalid de război-Argeș).

„Toată puterea mea de muncă o închin satului meu. Țării mele — voi face aici o cetate a patriotismului. Școlărilor și sâtenilor mei le vorbeste fapta mea. Ei știu că sângele meu a curs pentru dreptatea neamului, acolo în răsărit“.

(Inv. invalid de război I. Soare-Mehedinți).

Bat clopotele bisericilor, vestind învierea Domnului Hristos.

Dangătul lor și corul de îngeri al copiilor ne îndeamnă să credem mai mult în Dumnezeu, în puterile noastre și în dreptate.

Pentru împlinirea poruncilor ce ne vin din cerul eroilor neamului, vom lupta și vom birui.

În ziua biruinței depline, vom cânta în cor Învierea cea Mare a Neamului.

Serg. t. r. TILICĂ DÂNCĂU

O voluntară a Cruciadei

Am ajuns la postul de comandă al unui batalion de vânători de munte, care face paza litoralului în Crimeea, la vremea prânzului.

Un orașel tătarăsc, cuibărit într'un golf al mării, acuns de vârfurile platinat ale munților și umbrit de chiparoșii înalți, care pun mii de pete de un verde întunecat pe ruinele cu ziduri colorate ale orașelului. Și peste peșagiul minunat, cu dealuri sure, râpi înverzite și livezi de meri și migdali, soarele aruncă o lumină albă ca spuma mării.

În post sentinela face de gardă numai în veston. Aici primăvara s'a grăbit să ancoreze din larg, și a adus cu ea miresme și soare. Pe sub chiparoșii din curte și-a făcut apariția un ostaș cu o gamelă în mână. Nimic deosebit. Un ostaș care se duce la bucătărie să-și ia masa. Dela început te surprinde ceva, fără să-ți dai seama ce. Imbrăcămintea curată și în ordine, bocancii lustruiți, arată un ostaș disciplinat și ordonat. Și totuși, ostașul din fața mea nu avea aerul soldatului înăspriț de război. Li lipsea nota aceea de adâncă resemnare pe care o imprimă cloenirea cu viscolul stepelor, cu arșița verii și cu însăși moartea.

Când s'a apropiat mai mult, am văzut cum de sub basca de vânător de munte isvorau femeiește pletele care îi ajungeau până aproape de umeri.

Ostașul firav din fața mea era o femeie. La început am crezut că fața este medicul voluntar sau o infirmieră auxiliară, asimilată caporal.

Dar peste câteva clipe ne-am întâlnit din nou într'o sală a batalionului.

S'a prezentat scurt, militărește:

— „Caporalul Moisesu Constanța“.

— „Sunteți medicul sau infirmiera batalionului“?

— „Nu, sunt caporal, și sunt ostaș combatant“!

Văzând, nedumerirea mea, caporalul Moisesu a început să povestească:

— „Astă vară am făcut cerere d-lui Mareșal Antonescu să-mi probez să viu pe front ca simplu soldat luptător.“

Pe urmă, d-l Mareșal m'a chemat în audiență la Predeal, să vadă care este adevărata cauză ce m'a determinat să cer să viu pe front ca luptător.

Eu i-am povestit că nu e la mijloc nicio cauză, în afară de dragostea de țară. Am vrut să duc și eu aceeași viață cu soldații noștri.

D-l Mareșal, văzând că cererea mea este complet desinteresată, a aprobat. Singura din 86 de cereri feminine. Apoi am fost repartizată la centrul de instrucție din Făgăraș; mi-a venit ordin de chemare verde, și acolo am învățat instrucție, trageri de război, am învățat să mănuc și să folosesc orice armament și am făcut teme de luptă. Am învățat tot ce trebuie să știe un soldat când pleacă pe front.

Pe urmă am cerut să fiu repartizată la Corpul Vânătorilor de Munte. Știam că este recrutat din elita armatei și am vrut să am mândria că am servit și eu în el.

Auzisem multe despre „Dracii Verzi“, cum le spun îngrozii bolșevicii. Așa că dela 1 August până la 15 Noemvrie am făcut instrucție la P. S. a Batalionului, iar la 15 Noemvrie am plecat pe front.

Aici am făcut serviciu exact ca un ostaș:

Sentinelă, marșuri, trageri, teme de luptă. Nu fac nicio excepție dela programul camarazilor mei. Astă iarnă am stat pe poziție 23 de zile neschimbăți.

În ziua de Anul Nou mă aflam în post. Mă gândeam, acasă, la ai mei, la mama, la casa noastră dela Bușteni...

Bătea un vânt tăios și marea era plină de neguri de nu se vedea. Se auzea numai vuetul valurilor, monoton și trist, când se rotogoleau pe plajă. Cum stam așa, deodată aud un sbârnăit de motor. Ascult cu atenție, pun mâna pe binoclu, cercetez zarea. Nimic. Anunț pe comandantul gărzii pentru măsurile necesare. Peste câteva clipe, deodată din negurile mării isbucnește un hidroavion sovietic care începe să ne mitralizeze pozițiile. Ploua de sus gloanțele ca grindina, le auzeam cum cădeau aproape și cum scormonesc pământul în jur. Am găsit gloanțe înfipte la un metru de mine. Am sărit apoi în adăpost și de acolo mi-am continuat serviciul. Eram pe vremea aceea fruntaș.

D-l general m'a avansat la gradul de caporal.

Acum, fiindcă am mâna dreaptă serăntă, d-l colonel m'a oprit în grupul de comandă. Dar imediat ce îmi trece mâna, plec înapoi la plotonul meu, pe poziție.

Și zicând acestea își trage puțin măneca vestonului și văd mâna umflată, pusă în gips și înfășurată într'un bandaj alb: La o temă de luptă, un salt peste un baraj de artilerie, cu grupa, și am alunecat într'un șanț.

Trece!

Apoi după o pauză:

— „Acum când nu e acțiune, băieții stau de vorbă sau joacă șah. Eu stau în cantonament, citesc, lucrez, sau mă gândesc la mama, bătrân de 73 de ani, rămasă cu gândul la mine, acasă la Bușteni. Îmi aduc aminte de despărțirea noastră, când de pe peron mi-a spus pe fereastra trenului:

— „Draga mamei, ți-a iubit mult țara. Sunt mândră de tine“.

„Apoi și-a înăbușit plânsul, și trenul a plecat, lăsând-o pe peron, pe mama cu inima plină de mândrie, că sunt prima româncă ce pleacă pe front, să lupte și să moară, poate, pe vârfurile înzăpezite ale munților.“

Și acum, vă las, mă duc la cantonament să-mi curăț armătura“.

Sold. t. r. ION POSTOLACHE

TRĂIASCA ROMÂNIEA

Pe vatra României ce'nolțește,
Tot neamul laolaltă se adună,
Căci soarele dreptății strălucеște
Și glasul adevărului răsună.

Bidică fruntea către cer, Române,
Și urcă sus, pe treptele mării,
Cinstirea țării care va rămâne
În veacul veacurilor nemuririi.

Trăiască românia n' n slăvi eterne,
Pășind peste noianuri de primejdii,
Pe drumul înălțării ce'l așterne
Potopul viu al razelor nădejdi.

Soldat N. A. MARAC

Prieteni

Conseul este așezat pe dreapta Jiu-lui și pe un fel de prispă, lată și netedă, croită parcă înădins în șoldul unui deal mai răsarit, cu pădurea hărănită pe amândouă clinele.

Începutul lui Iulie. Cald și liniște. Nu e nici 10 dimineața, totuși zăpușala se revarsă din plin. Nicio seamă de nor și nicio zădărire de vânt. Cum nu lucrează moara, n'are cine tulbura liniștea ce vătuște conacul și împrejurimile. Peste o jumătate de oră se va opri în stație personalul de Tg.-Jiu. Huruitul roților are să se reverse 'arși, umplând toată valea, ca să se meargă și să se împrăștie apoi, treptat — treptat. Seara, la 7, când trenul coboară dela Tg.-Jiu spre Fălticeni, are să se adune la loc huruitul de roți, ca din nou să se destrame și din nou să se mistue.

Din dreapta se aude scârțâitul prelunge de roată neună. Se cară apă pentru baie. Regulat, înainte de prânz și după amiază trebuie umplut bazinul de rezervă.

E cald tare, iar musafirii mai puțin ca de obicei. Lătrât înțepit. La cotitura aleii apare factorul. Hămăit cu furie de cei doi dulăi din curte. Un băietan, — cel de-al doilea ajutor al morăruului — se trudește să alunge câinii cu un lăncet smuls din gardul morii. Dar câinii, ca întotdeauna, escortează pe poștaș până'n dreptul molidului, apoi, potoliți ca prin farmec, se întorc să-l aștepte la eotitură, de unde au să-l ia din nou în primire, petrecându-l în mărăleli și lătrături până'n șosea.

Unii spun că poștașul nu e slăbit de câini, fiind om rău; alții, că s'ar fi legat cândva de ei; în sfârșit, o minoritate dela curte e de părere că dulăii nu pot suferi pe cei îmbrăcați orășenește, când ar trebui să poarte, așa cum au apucat și au purtat, hană țărănească.

Boierul iese de obicei în capul scării, primește corespondența, schimbă două vorbe cu poștașul, apoi face un semn, iar fecorul dumisale se și înfățișează cu un pahar de țuică veche, pe care factorul îl dă peste cap, fără popasuri și fără să se oțărăască.

Jurnalele sunt împărțite pe loc la musafiri, care nu părăsesc sufrageria mică, așteptând sosirea gazetelor dela București.

Odată factorul plecat, iar apa de baie pompată în rezervor, liniștea se împlinește la loc.

În cerdacul conacului: Fräulein, care dichisește colivie canarului, Sanda, fetița proprietarului, iar în celălalt capăt Costel, prieten bun cu Sanda și numai cu vreun an mai mare decât dânsa.

Fetița cântă păpuși ca s'o adoarmă. Diana, ogarcă de lux, albă cum e laptele, dormitează la picioarele fetel. Costel își pregătește mașina cu aburi, ca să pună în mișcare aparatele — două cioane și un fierăstrău — teliute chiar de dânsul. Eu cu totul absorbit de operația aceasta Sădița trage, din când în când, cu coada ochiului. E bosumflată că n'o lasă să se apropie de masă. Din te miri ce se supără — însă, ca la toți copiii, mult nu le ține supărarea.

Costel face de rândul acesta pe supăratul, fiindcă Sădița l-a pârț c'a scos pe furie tot caimacul din cafeaua cu lapte, iar pentru frauda asta, — repetată de altfel — a trebuit să mai mănânce un corn cu unt și să bea în plus o jumătate cană de lapte.

Nu știu ce-o fi făcut Sădița, dar păpușa, îndoită dela mijloc, a scos un „mamă“, de parc'ar fi avut glas de copil.

— Fräulein!... Fräulein Didi!

— Ce e, dragă?

— Așa e că păpușa mea știe să spună: tată, Sădița, mersi!... — Și-i face cu ochiul.

— Da, dragă, da.

— Dar n'o mai las să vorbească, fiindcă nu vreau să audă și Costel.

— Nici n'am nevoie.

— Pot s'o fac să zică și „Costel“, dacă vrei!

— Asta nu cred!

Se trudește el să pară indiferent, dar e încordat tot.

Așa ceva i-ar face, într'adevăr, mare plăcere.

— Ascultă — atunci aici!

Dar nu, nu vreau, fiindcă nu meriți.

— Sunt sigur că nu poate spune!

Ce, are viață într'însa ca Diana?!

Căteaua, auzindu-și numele, crapă un ochiu și dă ușor din coadă.

— Știi, Fräulein, cum se rugau cucoanele la Kalsbad ca s'o desmierde pe Diana?

Guvernata, care a'nceput să citească la un roman polițist — slăbiciunea ei — mormăie ceva.

— Te las să te joci cu Diana, dacă mă lași să mă joc și eu cu aparatele.

— Ehe, mi-a arătat mie Nicolae cum merge motorul dela Packard!

— Ce știe ciora de Nicolae!

— Te rog să nu faci cioră pe șoferul nostru!

— Atunci să-i zic balaoache... pot?

— Să ști că te spun lu'tanti Gela!

— Spune-mă, părăcioso!... Părăcioso!

— Mamă... Mămicio!...

Să te spun?... Zi!

— N'ai decât! Da'a spun și eu c'ai luat tutun dela unchiu Mitică!

— Nu m'ai învățat tu să-i dau babei Floarea, ca să ne spună povestea cu Sf. Vineri?

Costel, strâns cu ușa, schimbă vorba.

— Te las să te uiți la aparate, dacă stai să te desenez.

— Să mă faci ca o țigancă?

— Te fac așa cum ești.

— Va să zică sunt țigancă?

— ?

— Cine-i mai negru mă: eu sau tu?

— Eu te fac să semeni bine.

— Ieri semănam?

— Pareai fotografiată!

Lui Costel îi rade toată fața. Sădița fierbe, gata — gata să explodeze. Buza de jos îi tremură ușor, iar lacrimile mai — mai să birue stăvilăru.

— Acum te spun... zău că te spun!

— N'o să te crează nimeni...

— Nu! Bine!... Vedem noi!

Sădița a intrat ca o furtună în casă. Costel dă drumul, cu mare băgare de seamă, la o supapă a mașinii prin care se prelinge lung o suviță de aburi. Atent, cum privește, vrea să arate că nu-i pasă, ori că-i absorbit cu totul!

Mama fetiței a apărut în prag.

— Costel dragă!

— Poftim, tanti Gela.

— De ce nu vă jucați frumos? Voi sunteți prieteni buni, nu?

— Da tanti Gela.

— Atunci de ce-o necăjești pe Sanda, bre?

— Eu am glumit.

— Nu mai face dragă glume de astea, dacă ea se supără — și împingând dela spate pe Sădița:

Haide, du-te de vă jucați!... Și nu te mai bosumfla și tu din nimica toată! Imi făgăduiți c'o să vă purtați ca doi prieteni adevărați!

— Da — cu jumătate de glas.

— Da, tanti Gela! — cu toată gura.

Sădița, cu mâinele la spate, privește încântată cum funcționează aparatele lui Costel.

— Dă-te, te rog, un pas îndărăt!

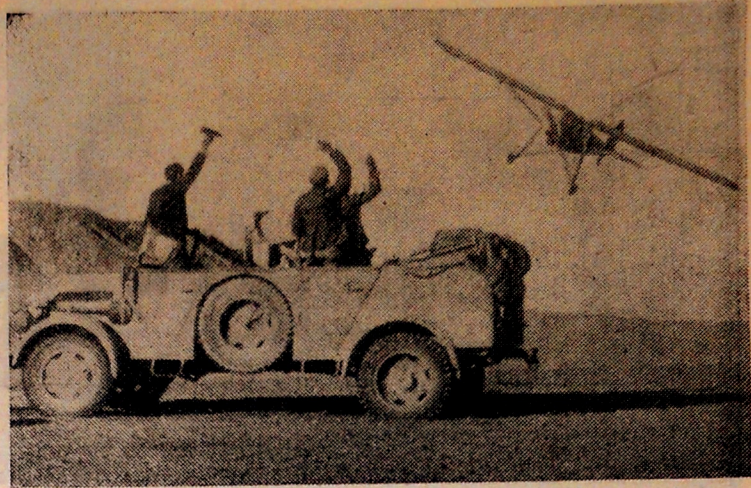
— De ce?

— Așa.

— Nu mă dau.

— Nu te dai?

— Nu!

Ostașii „axel“ în Africa de Nord

— Cauți ceartă cu lumânarea, d-ră Sandițo?

— Dece să mă dau? Spune!

— Fiindcă respiri tare și-ai să stingi motorul.

Se face că potrivește un șurub, ca să nu i se vadă zămbetul.

— Mă, când oi da odată cu piciorul, îți sare motorul pe acoperiș!

— Încearcă tu, să vezi cum viu mâine eu aeroplanu'!

— Și dacă vii... nu mai pot!

— Daa?! Las eu o bombă pe garaj de se duce dracului Pakardul vostru!

— Da' Nicolae nu trage cu pușca'n tine?

— Știe ciora de Nicolae să ochiască?!

— Ehe, doar a fost ofiter... ba nu, sergent a fost!

— Tu nu vezi că nu știi nici măcar grădele!

— Dar ce, eu sunt băiat?

— Cum o să ochiască Nicolae, când are albeață la ochiu?

— Te poftesc să nu te legi degeaba de șoferul nostru! Nicolae vede foarte bine!

Costel, continuându-și gândul abătut adineaori:

— Pe urmă arunc o bombă în camera ta...

— N'ai decât... eu am să dorm cu mămica.

— Dau și-acolo... una mai mare!

— În dormitorul mămicii?!

— Da — da!

— S'o omori pe tanti Gela, mă!?

— Din pricina ta... eu n'as bombarda.

— Poate vrei să omori și pe tăticu' meu?

Tremură toată. Și-a'ngropat unghiile în carne, iar ochii îi joacă în lăcrimi.

— Nu știu, dar dacă-mi strici mașinile, bombardez tot! Praf s'alege din conacul vostru!

Sădița a făcut un salt și s'a trezit cu degetele înfipite în cărlionții lui Costel. La rândul-i, băiatul a înfășcat-o de cozi și trage — nu se încurcă.

Cu greu Fräulein i-a putut desceleta. Odată despărțiți, s'au așternut pe plâns... și dă-i plâns!

Mamele, speriate și supărate, își iau în primire odraslele.

Musafirii se simt obligați să intervină.

Orele șase. O adiere de vânt, porinită și hrănită din valea Jiului, a mai potolit arșița.

De dincolo, de peste creștetul dealului, se desfoaie agale o clăbuceală de nori suri. Din nucul trăsnet s'a lăsat, pe movila de gunoi din fața grajdului, un pân.

În sufragerie musafirii s'au adunat la dulceață și cafea.

Costel și Sădița sunt numai pe jumătate împacăți. Dacă n'ar fi fost pedepșiți să se culce și să doarmă, acum erau din nou buni prieteni.

Costel, în capul scării, privește atent la pân, cum își tot înfoaie și-și adună apoi la loc evantaiul cozii. Sădița se trudește să-și umfle o roată dela bicicletă.

— Te lauzi că știi să conduci aeroplanu' și tu nu poți merge bine pe bicicletă!

— Eu?!

— D-ta, d-ta!

— Vrei să ne luăm la'ntrecere?

— Vreau, dar să-mi dai mie bicicleta mică.

— De ce?

— Fiindcă eu sunt fată, iar tu ești băiat.

Argumentul pare a fi destul de serios.

— Te las. Poți s'o iei și înaintea mea... tu ești fată, doar!

Sădița, vădit jignită:

— Așa nu vreau! Pornim odată amândoi. Vrei?

— Vreau.

Cursa a'nceput bine, dar s'a sfârșit prost. Costel a câștigat partida, e ade-vărat, dar din pricina pantei n'a mai putut înfrâna la timp și în dreptul porții a căzut în șanț, julindu-și fața și palma dreaptă.

În biroul cel mic, Sădița, Costel și Diana. Băiatul, întins pe dormeză, are toată fața bandajată. Mai mult s'a speriat însă, decât s'a lovit. Totuși, mașina a fost trimisă la Tg. Jiu după medic.

— Te doare, Costel?

— Da, Sădițo.

— Tare?

— Nu așa tare.

— Te-a usturat când te-a spălat tanti

Tanța?

— Nu, benzina nu ustură.

— De loc?!

— Aproape de loc.

Sădița nu e dispusă să creadă așa ceva. După o pauză.

— Mă ierți, Costele?

— De ce să te ierți?!

— Fiindcă eu sunt de vină.

— Tu erai mult în urma mea!...

— Nu-i adevărat! Eram chiar lângă tine!... Ai uitat, sau te faci?

— Zi, mai bine, că m'ai și întrecut.

— Nu te-am întrecut, da'nici tu pe mine!

Costel geme iar. Norul, lăsat între dânsii, s'a și risipit.

— Te doare rău și nu vrei să spui... așa e?

— Mă doare, Sădițo.

— Dar ești supărat pe mine? Spune drept!

— Nu sunt... crede-mă...

— Zi, atunci, zău!

— Zău, Sădițo!

— Acum dormi nițel... Te rog eu frumos!

— Nu pot dormi...

— Încearcă, te rog!

— Bine, o să'ncerc.

— Ai promis doar și lu'tanti Tanța și lu'tanti Gela!

Băiatul închide ochii strâns. Sădița, ca să mai taie puterea luminii, acoperă becul cu o jumătate de gazetă.

Trage apoi, cu băgare de seamă, fo-telul lângă dormeză și începe a cânta, ușor și tărăgănat, așa cum cântă ea păpușii când vrea s'o adoarmă.

Cântecul, învârtat cu tărăit de gre-ieri, slăbește din ce în ce.

De departe, dinspre Jii, se'naltă, des-lușindu-se limpede când și când, oră-căit de broaște. Stelele s'au ales.

Curând — curând, biruiți de liniște și de oboseală, ațipesc câte-și trei: Cos-tel, Sădița și Diana.

Ostași italieni escortând prizonieri pe frontul din Tunis

Italia de azi

Există o mare deosebire între a cunoaște pe cineva în societate — unde naturalul îi este de cele mai multe ori influențat de așa numitele „conveniențe sociale” — și în propria lui casă, unde individul își îngăduie o completă libertate în gesturile și manifestările lui intelectuale și sufletești. Această constatare este tot atât de adevărată și în cazul unui popor, aplicându-se în mod categoric celui italian, în „casa” căruia am avut recent ocazia să trăiesc o lună de zile.

Am străbătut în sbor Italia în lungul și latul ei; i-am „călcat” pământul — în mare parte pietros și sărăcăcios — și am trăit zile întregi printre luptătorii ei, în cadrul unor îndepărtate unități aeriene ce luptă pe frontul mediteranean.

Am văzut pe țărânul italian — același pe care v. zătorii de duzină mi l-au reprezentat veșnic întins cu fața la soare sau cu o armonică în mână — muncind cu adevărat „în sudoarea frunții” un pământ petros și atât de puțin darnic și am rămas impresionat tocmai de răbdarea, modestia și sânguinia unui popor atât de puțin chinat, care luptă pentru liniștea și dreptul la o viață nouă și echitabilă față de imensa lui contribuție la civilizația omenirii.

Nu am constatat — pentru a răspunde tuturor încrederilor ce mi s-au pus la îndoială — nici demoralizarea celor rămași acasă cu toate bombardamentele teroriste ale inamicului și nici șovăiala la soldatul italian, cu toate luptele grele ce poartă pe uscat, mare și aer.

Peste tot locul, la Roma și în celelalte orașe din nordul și sudul Italiei, în Sardinia, Sicilia, Pantelleria sau în Africa, am găsit încredere în victoria finală, iar greutățile de război prin care acest încreșcat popor trece nu i-au alterat încrederea și dragostea lui pentru Duce și nici parotismul nu i-a fost atins.

Nu am auzit sau întâlnit — și nici nu cred că există — italieni „anglo-americanofili”, pentru că procentul „îmbuibărilor” este aproape inexistent acolo, iar aristocrația italiană — atât de autentică, curată și veche — nu își fine vîlăstarele ei la adăpostul „aranjamentelor” de tot felul, ci le trimite să lupte, alături de

un Giovanni oarecare, pentru Patrie și pentru dealurile ei.

Am avut cîntă să fiu prezentat unei nobile doamne — înrudită Casei de Savoia — mamă a trei fii, doi aviatori și un infanterist. Deși pe cel mai mare l-a pierdut, doborât de inamic într-o luptă aeriană, ceilalți doi se află mereu pe front în primele linii: unul în vîltoarea dela răsărit, celălalt în Africa.

Adversari și aliați, cu toții recunosc că armata germană este un că în ceea ce privește disciplina, organizația și forța ei combativă. Tradiția și însăși firea poporului german fac din ei primul soldat al lumii. Cu atât mai de apreciat este faptul că poporul italian — a cărei primă ocupație e nu a fost niciodată meșteșugul armelor — a dovedit totuși în sângeroasele lupte din Africa și Rusia că dispune de o armată căruia poate numai neștiutorii sau cei de rea credință îi contestă valoarea și aportul e în actualul război.

Ca și ofițerii, subofițerii și soldații români — pentru a căror strălucite fapte de arme am auzit în întreaga Italie numai entuziasme cuvînte de laudă și o unanimă și sinceră admirație — ostașii italieni sunt bravi și dărji în luptă, modeste și puțin pretențioși în clipele de răgaz. Comunicatele oficiale, transmise la radio și pe care italienii nu le ascultă tolăniți pe scaune sau în fotolii, ci în picioare, ca un respectuos omagiu pentru luptătorii lor — sunt tot atât de sobre și modeste ca și întreaga viață de azi a Italiei.

Aviația italiană — pe care am văzut-o în plină acțiune — este excepțional de bravă, bine utilă și pregătită. Unitățile de aero-torpile — justificată mândrie a poporului italian — cele de bombardament de zi și de noapte, precum și staturile de vîntătoare se află într-o rodnică și neîntreruptă activitate, pe un front în care anglo-americanii au concentrat majoritatea forțelor lor aeriene. Sburătorii Italiei sunt ostași de elită ai acestei țări, curajul, puterea de sacrificiu și patriotismul de care sunt însușiți, făcând admirația celor care se pricep în meserie sau i-au văzut luptându-se în aer.

C-dor av. AL. DEMETRESCU

Serg. Rusen Neagu dintr'un Reg. de Călărași

La un contra-atac al Rușilor dela „Cota cu plopi”, din Caucaz, sergentul Rusen Neagu, dintr'un escadron de Călărași, s'a tărit din groapa lui individuală, apoi s'a rostogolit cu carabina în brațe, până ce a ajuns la groapa comandantului de escadron, lt. Ciolca Marin:

— „Știi, d'on locotenent, am descoperit de unde trag Rușii. Vedeți în stînga mărăcinușul acela? Acolo-s!”

— „Intră în adăpost, Rusen, că te împușcă”, a strigat la el locotenentul.

— „Lăsați d'on locotenent, nu mă sperii eu de asta, și apoi să nu-i credem nici pe ruși chiar așa de deștept!”

Nici nu a sfârșit bine vorba și din mărăcină a început să căraie un pistol automat. Cîteva gloanțe a scurmat țărîna, chiar pe buza adăpostului unde se afla locotenentul.

— „Fă-ți masca imediat Rusen! Ce, ai înnebunit de umbli pe poziție?”

Dar sergentul Rusen stă cu ochii țintă la o tufă care se clatină la vreo 30 de pași în fața lui. I s'a părut că tufa se mișcă altfel decît cum se mișcă o tufă de mărăcină, bătută de vînt, de aceea o iscodește, cu mîna pe trăgaciul carabinei.

Clipele trec greu, parcă se tăresc și ele. Din adăpost, locotenentul a cercetat linia cu binoculul și acum rupe un fir de iarbă, căutînd cu ochii ceva pe harta pe care cotele stau scrise ca niște linii de destinație în palma stepei.

Sergentul Rusen nu a slăbit nicio clipă tufa din ochi.

— „Stai jos, Rusen, culcă-te”, a strigat iar locotenentul.

În aceeași clipă, o armă automată a

prins să scuture benzile către ei. Prea tîrziu. Sergentul Rusen se și lipse cu pieptul de pămînt și urmarea mai departe cu ochii dușmănoși mărăcinușul.

— „Să nu trageți, d'on locotenent. Zău să nu trageți. Lăsați-i pe mine!”

În clipa cînd mitraliera a tăcut, din același mărăcinuș o grenadă a plecat spre poziția călăreților, descriind o curbă calmă, ca un arc neîncordat.

Sergentul Rusen Neagu a așteptat-o în picioare și era cît pe aci să o prindă cu mîna, ca pe o minge. A cules-o de lîngă locotenent și în aceeași clipă s'a încordat voinicește și-a tărsnit cu ea tufa care le trimetea din ascunzîșurile ei atâtea surprize vrăjmașe.

Grenada a explodat chiar în desigur mărăcinilor, cu un sgomot groaznic, care a spart timpanul depărtărilor și a trecut din zare în zare, până i-a răspuns de dincolo de „Cota cu plopi”, ecoul venit de peste dealuri.

Din tufiș, cînd praful și fumul s'a limpezit, un glas stins a prins să se audă rugător, cerînd ajutoare și implorînd, în limba lui, pe Dumnezeu:

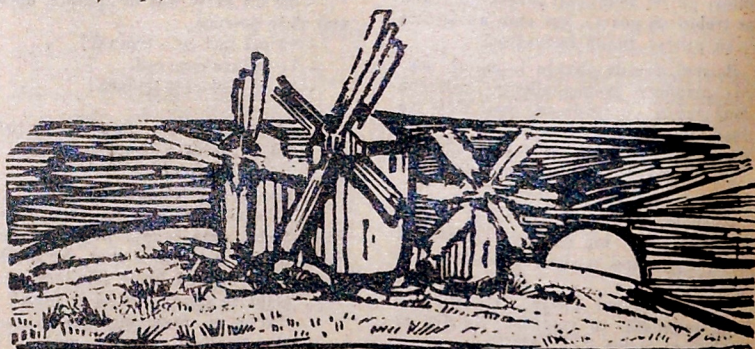
— „Boje moi, boje moi!”

Apoi liniștea a căzut odată cu seara scuturată de pe frunzele plopilor de pe colină.

Cînd s'a întunecat bine, sergentul Rusen Neagu s'a întors pe poziția de unde plecase neobservat, aducînd doi răniți ruși cu două pistoale automate, cu o ranită de grenadă și muniție multă.

— „Să trăiți d'on locotenent, am adus numai pe aștia doi, că cel de al treilea a murit până să mă duc eu!”

S.

ORI NOI, ORI RUȘII!

În ochii lacomi de mărire ai poporului rus, Neamul românesc a stat dealungul vremurilor ca un ghimpe.

De cîte ori pămîntul nostru scump nu ar fi fost pustiit de revărsările apelor turburi din Răsărit? De cînd jinduse rușii cîmpirea și robirea noastră?

Și dacă puhoiul rusesc nu a ajuns până în inima Europei, aceasta se datorește zidului de cremene românești, care nu a putut fi măcinat și năruit.

Dar ne-a venit și nouă apa la moară. De aproape doi ani ducem împotriva dușmanului nostru de moarte, cea mai demnă și dreaptă luptă.

Și cu cît prăbușirea bolșevicilor întărește să se petreacă, cu atât avîntul nostru va fi mai mare, iar înverșunarea mai cumplită.

Nu vom șovăi o clipă, nu ne vom lăsa niciun moment din înclăstarea aceasta năprasnică, fiindcă altfel toate jertfele făcute până acum ar rămîne fără niciun rezultat.

Noi nu vom putea avea liniște, nu vom putea fi puși la adăpost, dacă nu zdrobim din temelie și

breda cetate a comunismului și până ce nu nimicim armata dușmană formată din neamuri pestrițe.

Viteaza armată română nu va poposi în drumul ei spre victoria hotărîtoare decît atunci cînd fiara comunistă va fi în întregime zdrobită.

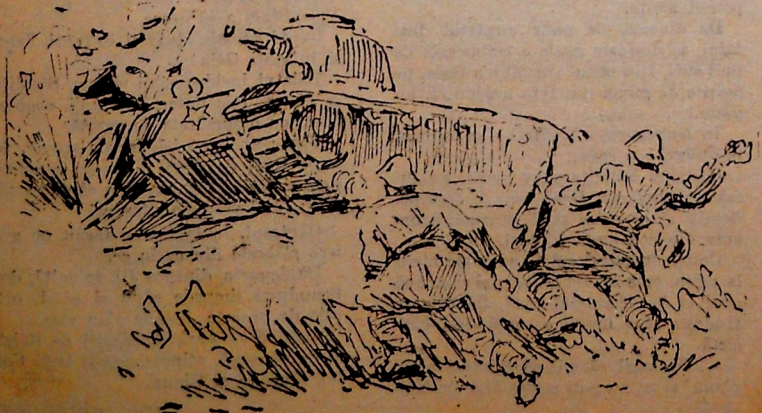
Clipa hotărîtoare de a scăpa pentru totdeauna de amenințarea bolșevismului este cît se poate de nimerită. A o pierde, înseamnă să renunăm la tot ce avem mai sfînt și scump.

Războiul de azi ne-a dat cel mai nimerit prilej din istoria frămîntată a Neamului nostru, ca să putem scăpa pentru totdeauna de cel mai aprig vrăjmaș al nostru.

Lupta noastră e pe viață și pe moarte. Și din această uriașă încercare o lume trebuia să piară. E aceea care aruncă cu pietre în Dumnezeu și amenință toate așezările Europei.

Luptăm cu mîndrie de învingători, fiindcă știm sigur că în noua Europă care e în plămădire, hoardele păgâne nu au ce căuta.

Deci, ori noi, ori rușii!

OBICEIURI DE PAȘTI IN BASARABIA

Primăvara coboară vreață nouă pe meleagurile basarabene. Dela Hotin la Dunăre, livezile s'au clăbucit, după ce cormii și-au lepădat chilimbarul vestimentelor. Ținând firul apei, s'tarii au făcut popas în pădurile de pe malul Nistrului, au căutat, cu pliseul lor ascuțit și lung, isvoare de suc prin blana de frunziș arămiu, printre spicuri de brebenei și ochii albaștri ai toporașilor și s'au călătorit spre cunoscute de ei ținuturi. Podgoriile basarabene, ieșite la soare, cadelițează miresme de pământ jilav și de frunză nouă. Și'n largă încăpere a firii gângăniile pământului scormonesc vieța ca în toate primăverile.

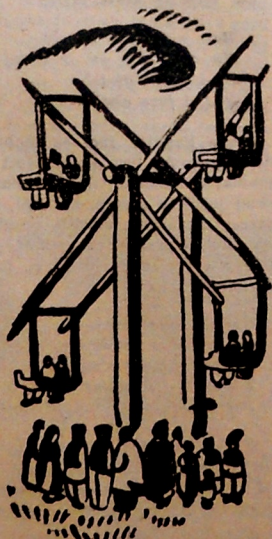
Se opresc pe garduri Vacile Domnului, ca niște picături de sânge. Imi spune un țăran din Tighici că găzele acestea es la soare și'n văzul tuturor primăvara, în postul mare și că simbolizează culele care au fost bătute în mâinile și picioarele Mântuitorului. Căci suntem în postul cel mare al primăverii și'n preajma zilelor de pătimire. Și'n vremea aceasta, delat lăsatul secului până la înălțare, în Basarabia dăinuiesc multe obiceiuri, unele asemănătoare celor din Moldova, altele isvorâte după regiuni, toate având la temelie credința ortodoxă și datina strămoșească.

În săptămâna până la lăsatul secului mesele se țin lanț în casele basarabene. E săptămâna blinelor. Sub stăpânirea țaristă, în săptămâna aceasta școlile erau închise și vieța de slujbă încetinită. Era săptămâna când se punea la grea încercare și stomacul și gâtul.

În fiecare seară, tot la altă gospodărie, s'adun familii la masă întinsă. Hazaica vine cu țevi fierbinți înfășurate în prosoape calde, să nu care cumva să se răcească blinele făcute din făină de hrișcă și rotunde ca niște funduri de farfurii. Pe masă sunt toate bunătățile pământului. Pui în farfurie o binea și deasupra gălbenuș de ou sfărâmat, altă binea deasupra pe care-o acoperi cu iere bunăoară, altă binea și deasupra brânză, acoperi brânza cu altă foaie peste care pui felii de scrumbie, învelești c'o altă foaie fierbinte peste care torni smântână și pui acoperi altă binea pe care o scalzi cu unt cald. Și apoi țin-te la mâncare și după două-trei înghițituri, tragi un stacan de zubrovă.

Vin, Doamne păzește, nu se poate cu binele.

Am stat pentru întâia oară la o asemenea masă în 1918, în Cimișlia, târg din ținutul Tighinei. Am văzut atunci o minune și m'am înspăimântat. Când gazda a venit cu binele, un preot și-a rezemat cotul în masă și a înălțat palma. Apoi a început să clădească într-o farfurie binea peste binea până ajuns la înălțimea palmei. Și după ce a isprăvit clădirea aceasta și-a dat de fundul unei sticle cu rachiu preparat cu fel de fel de mirodenii, a început să se ospăteze cu unele bucate cu care se'nearcă din belșug masa. E drept și țin s'adaog aceasta, că părintele era voinic și înalt, de n'ar fi intrat neîndoind pe ușă și avea un pântec cât un polboac.

Dar așa-i obiceiul locului în săptămâna brânzei; să mănânce, să bei, să joci cracoveacul sau cira și dacă te'nlanțu la un brâu, să strigi:

*Câte fete sunt în joc
Toate-s strâmbe la mijloc.
Numai feteșoarea mea
E dreaptă ca seceră.*

În seara de lăsatul secului prin unele sate, cum ar fi Faraonii din Cetatea-Albă, se pune o monedă într-o strachină cu făină și se caută moneda cu gura, iar cel ce-o găsește devine stăpân, dar și înălbit de făină. În alte părți, cum ar fi la Otac-Orhei, moneda se pune într-un vas cu apă și trebuie să fie ridicată numai cu buzele. Prin unele sate din județul Tighina copiii fac făclii din petece muiate în gaz și colindă satul. Oamenii mai vârstnici adună grămezi de pae și fac focuri în ogrăzi.

A doua zi, ca în toată țara, este spolocană, când femeile fierb și spală toate vasele ca să nu se „spurce” cu de frupt. Prin Valea Perjei, din Tighina, femeile în ziua întâi și a doua din post nu mănâncă nimic, iar a treia zi se due la biserică, și după rugăciune se servesc între ele cu prune fierbe cu zahăr.

În mijlocul postului sau „miezul păreților”, cum se spune prin Găvănoasa-Cahul, sau Zubrești-Lăpușna, gospodinele numără ouăle și socotesc câte mai trebuie strânse.

Cu două săptămâni înainte de Paști se umple o farfurie cu pământ și se seamănă orz sau ovăz și de sărbători farfuria stă la loc de cinste pe masă, împodobită cu ouă roșii.

În sâmbăta Florilor femeile fac pomeni la cimitir. Seara starostele aduce la biserică mlădițe de sulcii pe care le împarte ca în ziua de Florii. Pe la Ordăsei-Orhei este obiceiul ca tinerii să bată prietenii pe spate cu ele, în semn de frăție.

De Florii, când se întore dela biserică, toți creștinii duc mătșori acasă și pun crenguțele la icoane, sub grindă și'n grajd să apere vitele de boli. În Sadova, din ținutul Lăpușnei, numărul mătșorilor indică numărul puilor ce-i va scoate cloșca, iar prin Dereneu-Orhei se obișnuiește a se anina în creanga de salcie o felie de slănină, care se face bună de a vindeca bolnavii.

Dacă răsădești salcie sfântă și se prinde, gospodăria va fi ferită de trănete. Pe la Pitușca și Durlști-Lăpușna, pe la Curenj și Cobusca-Nouă, Tighina, gospodarii când aduc vitele la iarmaroc le mână cu mlădițe de salcie dela Florii, ca să ia la preț bun pe ele. Pe la Nădugita-Soroca, țăranii fac un mormânt pe o tavă, pun o cruce deasupra și seamănă orz. De Paști acest mormânt, închipuind mormântul Domnului, se pune pe masă în timpul ospățului.

Prin unele sate, în noaptea de Florii, fetele care au cântat în amintirea morții lui Lazăr, se due la părau și dau drumul pe apă la câte o pană. Fata a cărei pană întrece pe toate, este aleasă „cumătră” și'n ziua întâi de Paști va trebui să primească și să ospăteze pe celelalte fete care-i aduc ouă roșii și pască.

Miercuria seara din săptămâna patimilor flăcăii fac focuri cu pae sau, cum e pe la Curenj și Cinișeuți-Orhei, ung o roată cu gaz, îi dau foc și o aruncă în vale de pe o culme de deal. Focurile acestea amintesc opaițele din catacom-

Cetatea Hotinului

bele primilor creștini care sărbătoreau sub pământ patimile Domnului. Prin Costești și Gârlea-Lăpușna se crede că un copil născut în săptămâna patimilor va pătimi toată vieța.

În săptămâna mare, miercuria și vinerca nu se ară și nu se seamănă, căs zile sece și nu răsare. Tot ce se seamănă între Florii și Joia mare se udă cu apă sfințită ca să crească mai bine. În acest timp se seamănă harbujii. În Sâmbăta mare, înainte de răsăritul soarelui, prin unele sate ca: Ruseni-Lăpușna, Selemet, Vosnașeni, Cobusca Nouă-Tighina, s'aprinde focuri prin grădini ca să se curețe pomii de omizi și în poarta ogrăzii, ca să nu intre vreo boală. În Cobălca-Orheiului nu se împrumută din gospodărie, ca să nu rămână sărac tot anul.

Nicăeri ca'n Basarabia nu se încretesc mai frumos ouăle. Fetele mari trimt, prin fratele mai mic, cel mai frumos ou flăcăului drag. Dacă flăcăul primește darul și după trei zile îl duce înapoi, e semn că se vor căsătorii. Dacă nu, fetele plâng și plâng și se supără cum se întâmplă cu cele din Ermoelia-Tighina.

În noaptea învierii fetele trag clopoțele la biserică, crezând că astfel se vor mărita mai repede.

În Sâmbăta mare, țăranii seamănă canepă, în amintirea urzelii din care s'a făcută giulgiul în care a fost înfășurat Mântuitorul când L'au pogorit de pe cruce. Spre seară se due vitele la pășune, ca să fie sănătoase tot anul. Cum înseamnă se fac focuri în amintirea străjilor ce-L păzeau pe Iisus. Cei ce au lucruri de furat le aruncă în foc, altfel numai cu acele lucruri vor rămâne în gospodărie.

Când gospodarii din Buseuca-Orhei se due la Inviere, lasă poarta ogrăzii deschisă ca să intre norocul și binecuvântarea lui Dumnezeu. În noaptea aceasta se umblă cu „pocornite” prin sat, vestind Invierea, și cântând „Hristos a'nviat”. În Ordăsei-Orhei se face un foc pe o plută și se dă drumul pe apa Rântului să alunece, să vestească Invierea Domnului.

Încep clopotele rar, să cheme credincioșii la biserică. I-o noapte liniștită și răcoasă. Din livezi se'nalță tămăia florilor. Pe drum gospodinele și gospodarii, în străe noui gâtți, pășesc, încet, spre sfântul lăcaș. Femeile poartă legături cu: pască, ouă, slănină... La miezul nopții ușile altarului se deschid și preotul cântă: „Veniți de luați lumină” și strigă „Hristos a'nviat”. Credincioșii răspund: „Adevărat a'nviat”, iar vânătorii: „Epuși să'npușc”...

Lumânările aprinse coboară cerul cu stele în biserică. Toată lumea se sărută. Așa e în Basarabia: dela Inviere și'n toate cele trei zile de Paști, toți se sărută, fie rudă, fie prieten, fie necunoscut. Vorba cântecului:

*Câte slute și bucate
Toate se cer sărutate;
Săruta-le-ar pupăza
Când s'o coace coacăza.*

După sfîntirea paștilor, se'ntore acasă și spun celor ce n'au fost la bise-

rică: „Hristos a'nviat”. Aceștia, coborând din pat, pun întâi piciorul pe un topor sau pe un obiect de oțel, ca să fie tari ca fierul și oțelul. Prin Vărzărești-Lăpușna, fetele mari se due la fântână și mișcă ciutura până o umple ca să se mărite mai degrabă.

În cele trei zile copiii umblă cu „Hristos a'nviat”, ciocnesc ouă roșii și primește bani și ouă. Ouăle primite dela „nași” nu se amestecă cu celelalte, ci se păstrează un an.

Dacă se usucă, înseamnă că n'are noroc cel ce le-a primit. Colindatul acesta cu „Invierea” îl întâlnim la Seliștea-Veche, Mlești-Mici, Durlști, Căpriana, Mielăușeni, Ulmu, Șendreni-Lăpușna, Ivancea, Brânzeni-Vechi, Ciocălteni-Orhei, Cipileuți-Hotin, Visoca, Sestaci-Soroca, și'n alte sate unde sfintele sărbători răscolese datinele.

În ziua întâi de Paști, la a doua înviere, preotul sfîntește o pască făcută din apă și făină. Fiecare creștin sărută pască simbolizând trupul Mântuitorului. După trei zile pască se taie în bucățele și se împarte oamenilor. Câte-o bucățică se dă la epe, ca să facă mânji frumoși.

Cine mănâncă ouă în ziua întâi de Paști, îl va durea splina. Sarea nu se atinge, ca să nu capeți bube pe mâini.

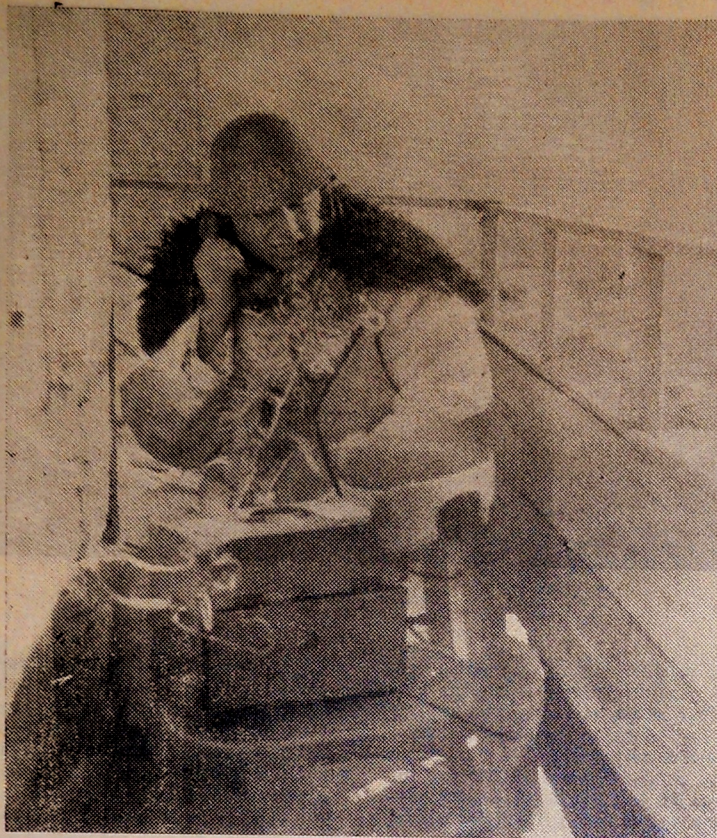
Pe la Stolniceni-Lăpușna, a doua zi de Paști, copiii umblă cu „Hristos a'nviat” și stropesc casele cu busuioac udut în apă.

Preotul, după slujba de d'mineată, înconjoară biserica de trei ori cu chipul Mântuitorului și cu o pască numită „artus”. Din această pască, făcută de biserică, mănâncă credincioșii ca să fie feriți de boli. Pe la Căpriana-Lăpușna se obișnuiește ca după slujbă, preotul și corul și oamenii cu icoanele să umble prin sat și să iasă la câmp, rugându-se pentru roadă.

Prin oraș și târguri, în ziua întâi de Paști, dimineața, femeile dau vizite bărbatilor; a doua zi bărbatii dau vizite femeilor, și, după obiceiul rămas dela ruși, se sărută.

Toate cele trei zile de Paști masa nu se mai strânge și veselie nu se mai curmă. În odaia cea mare se adun oaspeții. Pe masa lungă așteaptă bucatele: șuncă aurie cu spinarea bătută în cuișoare, ca un arici, slănină afumată, (Urmare în pag. 8)

Telefonist român de pază la Novorossisk

O INCURSIUNE PESTE OSKOL

Caporalul Gheorghe Vasile, din Batalionul de Pionieri al lt.-colonelului Manolescu, a străbătut, ca și camarazii lui, mii de kilometri prin coclaurii și viroagele Rusiei bolșevice. Cu vremea s'a obișnuit și cu locurile și cu oamenii lor. Nicăieri, de când trecuse Bugul, nu văzuse un petec de pământ asemănător aceluia coit de rai care e Snagovul, de unde plecase să-și facă datoria. Cu cât se afunda mai mult, cu atât lu' în această țară, străină și uriașă, își dădea seama de frumusețea neîntrecută și bogăția țărâșoarei lui, spre care se îndreptase dorințele lacome și hrăpărețe ale cutropitorilor de ieri și de totdeauna, dela Răsărit.

Uneori, sufletul îi era atât de plin de mândrie și inima îi svănea atât de puternic, încât, mărșăluind pe drumurile prăfuite al stepci, scapă așa, ca din întâmplare, câte un chiot larg, voinicesc, de hui au depărtările.

Superiorii, surprinși, întorceau capul răsărind și-l întrebau:

— Ce e, Gheorghită? Iar ai chef?...
— Iar, să trăiți! — răspundea el voios. Totdeauna am avut. Și cum să nu am? Mă gândesc și eu: nu știu cum va fi și ce va fi. Și nici nu vreau să știu. Dar un lucru știu bine: că în vecii vecilor, copiii și strănepoții noștri și toată lumea va pomeni că piciorul românilor noștri a căleat pe-aici și l-am scuturat de chiea pe Ivan.

Soarele trecuse de amiază și căldura copleșitoare părea să se mai înmoaie. Dinspre miazănoapte adia un vânt ușor, ca o părere, care mai mult stărnea praful decât răcoarea. În tot cursul zilei, inamicul, svârșit dincolo de râul Oskol, nu dăduse, în acest sector, nici un semn de viață. Pălcurile de pomi de pe malurile apei, singurul loc unde

putuse crește, nu lășau să se vadă nimic. Ici, colo, numai, printre golurile păduricii de pe malul drept al râului, se putea zări fâșia lată de apă, curgând potolită la vale și sticlind în soare ca argintul.

Linistea asta, desigur, nu avea să ție mult. Ceilalți se pregăteau poate pentru o apărare dărză, sau chiar poate pentru o debarcare prin surprindere. Ai noștri, de asemenea, se pregăteau în vederea unei treceri a râului.

Caporalul Gheorghe Vasile — Gheorghită, — cum îi spuneau toți, familiar — se gândea liniștit la toate acestea, curățindu-și arma și fluerând încetșor un cântec de-acasă.

— Mai fraților, — zise el camarazilor din preajmă — imi spune mie inima că în noaptea asta o să am de lucru...

Nici nu termină bine vorba și s'a pomenit chemat la ordine de sublocotenent, comandantului plutonului. Când s'a înapoiat, peste câteva minute, spuse hotărât:

— Nu mă înșală pe mine inima niciodată. La noapte facem o incursiune. Cine merge cu mine?

Camarazi? n'au așteptat să-i întrebe a doua oară. Cine nu s'ar fi dus cu el, ori unde, în orice misiune, fie cât de grea? Norocul, priceperea, voinicia și curajul îl ocrotise întotdeauna.

— Stați, — zise el, răsărind — pe toți nu vă pot lua. Imi trebuie numai patru înși, care vor trece cu mine râul, în barcă.

Și-a ales apoi patru soldați, dintre cei mai destoinici și mai încercați.

— Și-acum, să ne facem pregătirile, ca să nu ne facem de baftă!...

Gheorghită se pricepea de minune în meseria vâslitului. Vara, la Snagov era barcagiu iscusit și câștiga bani buni. De aceea, făcând el singur alegerea bărcii, înfășură lăptele cu cârpe, ca să nu clipească prea tare în apă și dădu toate sfaturile de cuviință celor care-l însoțeau.

Câte seară au dus, pe ascuns, barca la malul apei, au pus în ea armele și muniția trebuitoare, și, după ce au mâncat, au tras un pui de somn epurește, până ce noaptea avea să-și lase întunericul ocrotitor. Când s'a deșteptat, era tocmă bine de pornit; cerul se acoperise între timp de nouri groși. Peste întinderi plutea o tăcere de moarte. Nu se auzea decât șușuitul pomilor scuturată ușor de vânt. Gheorghită, vesel și glu-

meț, în clipele de răgaz, era acum tăcut și serios, ca totdeauna când avea o misiune importantă de îndeplinit.

— Știm ce avem de făcut — zise el în șoaptă către camarazi. Cine are vrea nelămurire, să mă ntrebe încă odată. Pe drum însă nicio vorbă. Fiți cu ochi'n patru. Și acum, cu Dumnezeu înainte!...

Și-au făcut cruce, apoi au pus barca pe apă, în liniște, și-au pornit. Vâslind cu băgare de seamă, au ajuns, în câteva minute, la celălalt mal, fără să fie simțiți de nimeni.

Până aci mersese bine. Nici de aici încolo poate că nu avea să fie mai rău. Au legat barca bine de un pom de la mal și au pornit mai departe, pășind ca pisicile. Erau numai ochi și urechi. Orice neglijență, orice zgomot cât de mic, ar fi putut să-i trădeze și să-i piardă.

S'au strecurat, ca niște vedenii, printre pomi, s'au târât ca șerpilor, au ascultat, și-au întipărit în minte toate amănuntele. Au trecut astfel ore întregi pe nesimțite. Nici nu mai știau de când pornise și câtă vreme trecuse. Putea să fie miezul nopții, sau chiar mai târziu. În orice caz, înainte de a începe să se lumineze de ziua, trebuiau să se întoarcă.

Într'un târziu li s'a arătat privirii o ieșitură de pământ ca o movilă. Gheorghită a ghicit numai decât ce poate fi.

A făcut un semn și, culcați la pământ cum erau, s'au strâns ciorchine, unul lângă altul. Le-a șoptit, pe rând, tuturor, la ureche:

— Asta e o cazemată inamică. S'o ocolim... Și-au ocolit-o, târându-se. Nu departe însă, la câțiva zeci de metri, lângă un bordei, au zărit un pâlă de oameni. Erau câțiva soldați inamici. Pe cât se părea, stăteau la masă.

— Drăguții de ei — se gândi Gheorghită — numai noaptea pot mânca și ei liniștiți. Satana să-i aibe în pază!...

S'au depărtat apoi și de locul acesta. Trebuiau să se întoarcă. Era târziu. În curând aveau să se reverse zorile. Cele ce văzuseră erau deajuns deoamdată. În spatele lor se întindea un dâmb plin de răchită. Pe acolo aveau să se întoarcă spre malul apei, la locul pe care și-l întipărise în minte. La un moment dat, nu se știe cine a căleat pe un vreasă uscat, împiedecându-se și făcând șgomot. Și deodată au început, prin întunerie, împuscături.

Imediat patrula noastră s'a împrăștiat, fiindu-se totuși unul după altul, în aceeași direcție, către mal.

Când au ajuns la barcă, erau lac de sudoare. Nu ma, era timp de pierdut. Fuseseră descoperiți. Focul ucigător se întepise. S'au svârșit în barcă și au vâslit către celălalt mal. Când și când apa plesăia de loviturile gloanțelor. Totuși norocul i-a ajutat și au ajuns cu bine la malul opus. Aci le-a ieșit în întâmpinare sublocotenentul.

— Cum a ieșit camarazi?

— Totul bine, domnule sublocotenent.

— Sunteți toți? Nu e nici o pierdere?

— Precum vedeți. Ne-am întors toți cinci...

— De unde cinci? Eu nu văd decât patru...

În adevăr, nu erau decât patru înși. Gheorghită simțea că-i vine amețea. Cum nu băgase de seamă? Luați sub focul inamic, învăluți în întunericul nopții și grăbiți să treacă apa, nu observase că unul dintre ei rămăsese în urmă și nu fusese luat în barcă.

— Domnule sublocotenent, spuse Gheorghită îndurerat, asta nu pot să mi-o iert. Eu sunt vinovatul. Mă ntores să-l aduc...

— Nu se poate Gheorghită! Ați fost descoperiți. Uite, rușii trag de zor. Cred că nici n'apuci să mai ajungi la malul celălalt.

— Domnule sublocotenent, lăsați pe mine. Mă descurc eu singur...

— Nu se poate! Nu vreau să am în loc de o pierdere, două...

— Domnule sublocotenent! Vă rog cu lacrimi în ochi, e tocmă prietenul meu cel mai bun...

După multe stăruinți, ofițerul s'a lăsat înduplecat.

— Grăbește-te, însă, că se face ziua — spuse el — și fii cu băgare de seamă...

Și caporalul Gheorghită a pornit din nou să-și salveze camaradul. Ceilalți au stat ascunși la malul apei, într'un adă-

post dintr'un pâlă de pomi și l'au așteptat. Toți își făcuseră cruce, rugându-se pentru întoarcerea cu bine a celor doi. Erau copleșiți de nerăbdare și emoție, numărând clipele care păreau cât un veac.

N'a trecut însă mult și barca s'a zărit venind către malul nostru. Se vedeau în ea două umbre. Așa dar, camaradul rănit fusese găsit. Bolșevicii însă îi urmăreau cu foc violent. Dumnezeu însă le-a ajutat și s'au întors sănătoși.

În drum spre postul de comandă, povestind ofițerului întâmplările prin care trecuseră Gheorghită se întoarse către camaradul pe care-l salvase și-i spuse cu supărare prefăcută:

— Fie, măi Istrate, că ne-o făcuși! Te-ai rănit de noi, ca un pui de cloșcă. Altfel nu mă pupi tu încurșione, măcar de-ai cădea în genunchi!

MATEI GHIMBAȘANU

OBICEIURI DE PAȘTI IN BASARABIA

(Urmare din pag. 7)

curceni rumeniți și cu picioarele împodobite în hârtie creată, găini fripte și miei bine prăjiți și piperați, salată de ouă cu grăunșor și hațmațuchi și cozonaci înalți de jumătate de metru, gătiți cu bomboane și frunze verzi. Între golulul eu vin și beșica cu zubrovecă stă gâvnoșelul cu hrean înroșit cu sfeclă. Se mănâncă și se bea. Și tot mereu alți oaspeți vin. Apoi, deodată, în cerdac tipă un clarinet și boldorosește o darabană. Lăutarii sunt primiți în casă cu mare bucurie. Lăutarii își văd de meseria lor, iar gospodarii de mâncare și băutură, iar când se cântă de joc, împrejurul mesei brăul e gata. Bătrâni și tineri se prind să facă plăcere picioarelor. Și unul mai sugubăț, răsărind cu'n colț de gură, cu stânga după gâtul fierbinte al vecinei, strigă, tropăind apăsător:

Unde joacă frumosu
Înflorește troscotu;
Unde joacă urātu
Mucezește pământu.

Iar altul își arată arama:

Bate neică din opincă
Nu căta că'n joc se strică
Că-i jupui gățeli
Și fi-i face ateli.

Zilele Paștilor fug, ca umbra când dă soarele. Au fost mese, a fost horă, a umblat serănciobul. Iar în seara treia, când jocul se sparge, hurtașii, în înserarea primăverii, amețiți de dragoste, cu florile livezilor în suflet, pornesc prin sat cu lăutarii după ei, în cântec de dor:

Urātu unde costește
Tot plouă și viscolește.
Dragostea unde s'adună
Tot soare-i și vreme bună,
Poți să strângi fânul pe lună.

Peste mirezmele nopții cerul înstelat desfășoară maramă luminoasă. Și din pădurile Nistrului vine răcoarea însoarelor, ca o împropăștare creștină.

Major în rezervă D. IOV

INTR'O NOAPTE DE PAȘTI

După ce cobori din vagon Ștefan Eremia rămase câteva clipe nehotărât pe peronul gării. În nervi simțea huetul roșilor de fier, ca niște sârme de telegraf. Smeul de foc care-l purtase în goană năpraznică din Capitală, se odihni puțin, pufnind nărașă din nări, apoi își reluă drumul, mistuindu-se în noapte, să-și potolească neastâmpărul pe linia din susul Moldovei.

Aici, Ștefan trebuia să adaste formarea micului tren ce avea să-l ducă la poalele munților, într'un cătun singuratic unde vroia să se repazeze de zilele Paștelor. Întârziase ca de obicei, când era vorba să-și acorde o plăcere persoanei sale. Ziarul ce-l conducea îl reținuse cu ghiare nesățioase până în ultimul moment, parcă nu se îndura să-l elibereze nici în aceste creștinești sărbători.

Cu gândurile răvășite de o neașteptată răscoală, el pipăi cu pași nesiguri lespezile roase ale peronului, încercând să regăsească urmele lăsate de mersul sprinten de altă dată, să recunoască din colbul vremii colțșoarele uitate, știute numai de el, în acest loc de răscruce a vieții lui. Uite, colo, deasupra gangului de ieșire, același ceas mare, cu două cadrane, îl privea din dulăpiorul cenușiu, ca pe o veche cunoștință.

— Bine-ai venit la noi, părea că-i spune bătrânul orologiu. De atâtea ori mâinile mele ți-au indicat înfrigurării tale, ora venirii trenului, ora plecării lor!

— Te-am uitat, bătrâne Cronos, — gândi călătorul înnoptat. — Deabea acum îmi amintesc de tine, ca o mustare, în noaptea asta, când sunt numai în trecere pe aici. Știu bine că n'ar fi trebuit să fie așa, dar n'am ce face; măsura roțițelor tale nu mai recheamă timpul pierdut E prea târziu.

După cadranul de cristal, lumina lăuntrică se însufleși ca un obraz îmbujorat, fixându-l într'una. Ceasul îi făcea semn de venitor din deget

Bătrânul martor din gara plecării și a sosirii tineretii lui, avea dreptate să-l certe. A trebuit să treacă atâtea ani ca să poată înțelege graiul lui de zodiac. Ce târziu devin oamenii înțelepți, — ce târziu ni se desvăluie tălcul lucrurilor din jurul nostru.

Deși trenul îl debarcase ca pe un simplu călător într'o gară de provincie, orologiuul îi amintea în noaptea asta desfăcătoare de taine, că nu este o gară oarecare, unde poți aștepta indiferent trenul următor, ci însăși gara orașului natal. Nu era o potriveală întâmplătoare, ci mâna destinului poruncise. Trebuia să mai treacă odată pe aici, să-și revizuiască dosarele copilăriei, să simtă în profunzime chinul înstrăinării lui.

Cei câțiva oameni pe care-i văzuse la sosire, pleaseră de mult. Nimeni nu-i zămbise; nici o figură cunoscută nu întâlnise, nici în restaurant, nici măcar în hamalii de pe peron. Desigur, în oraș de asemenea, toți oamenii lui se schimbaseră, numai lucrurile se aflau la locul lor cu statornicie, priveghind zădărniciile.

Ștefan aspiră cu nesaț aerul jilav de primăvară. Se simțea în natură, ca și printre oameni, atmosfera sfântă a nopții de înviere. Arătătoarele ceasului mergeau cu gravitate către ora așteptată a miezului de noapte, când avea să se deschidă cerurile și pământul, iar credincioșii vor simți falfăind deasupra capetelor descoperite, aripile dumnezeirii.

Întodeauna Ștefan adora cu fanatism singurătatea, simțindu-se nespul de bine cu lumea din el, dar acum simți cu înfiorare că îl apasă greu izolarea de aici, că nicidecum n'a dorit mai viu tovarășia semenilor. Străin și singur în noaptea de Paști, tocmai în gara primelor amintiri, asta era o suferință nebănuită. O surpriză dureroasă ce-l colpșea.

De acolo, din dosul gării, începea bulevardul străjuit de verdeață, cu castanii bătrâni, pe scoarța cărora se mai păstra, desigur, urmele de briceag ale strengărilor de odinioară. Acolo, printre casele mărunte fusesse și cuibul lui, din care nu mai rămăsese nimeni. De acolo și-a încercat el, an cu an, țărișorile, până ce într'o zi și-a luat cu totul sborul, ne mai uitându-se înapoi.

Doamne, cum de și-a închipuit el că va rămâne indiferent pe peron, până la trenul următor, că nu-l va frige pământul sub picioare?!

Barem, dacă ar fi sosit mai devreme, să fi colindat câteva ceasuri prin ulițele dragi; să fi întâlnit vr'o ființă cunoscută; atâtea atenție merita orașul copilăriei lui.

S'ar fi aflat, în această noapte, în ușa bisericii de odinioară, — ar fi luat lumină din lumină, sfințită a preotului, ca orice creștin adevărat, — ar fi ascultat emoționat vocile tinere ale corului, slăvind în văzduhul de primăvară pe Cel care a înviat din morți, biruind moartea și dăruind viață celor din mormânturi.

Minunea aceasta, de bunăseamă, s'a săvârșit și aici în singurătatea gării mărginașe, scoțând la viață amintirile din mormintele vremii.

Iată, lespede trecutului s'a dat la o parte și din genuni se înalță făptura luminoasă care i-a întovărașit visurile adolescenței, fata aceea bălaie, cu ochi de cer, ce crezuse atât de nemărginit în el!

Mioara!

Dintre sfărâmatuiri ea singură apare astăzi atotbiruitoare, parcă s'ar fi despărțit ieri. Nu poartă în priviri fulgere de ură, nici dojană, ci o nespulă mlădă pentru el. Simte că prietenul dus, sub masca aparențelor, a rămas mereu în viață un nefericit besmetic. Cum de a uitat-o atât de ușor, cum de s'a desprins atât de repede de toate bucuriile trecutului?

Ștefan Eremia își trecu aiurit mâna pe frunte. Toate erau ciudate aici, parcă ar fi căzut dintr'o planetă.

— Vedenii, am început să am halucinații, mormăi el, plimbându-se nervos. Desigur, noaptea aceasta este într'adevăr fermecată, — sau poate hă-

trul acela de orologiu e vreun vraciu ce-mi face descănțece. De când am venit nu-și mai ia ochiul roșu dela mine.

Arătătoarele ceasului se uniră acum, acolo sus, vestind miezul nopții, ca o săgeată poruncitoare drept spre cer. Dinspre oraș veniră svonuri de clopote, amintind lumii biruința cea mare a Fiului Dumnezeesc.

Un om din serviciul gării, un umil acar, se opri lângă el, se descoperi și își făcu pios semnul crucii. Apoi, adresându-se lui Ștefan, îi spuse cu proaspătă bucurie:

— Hristos a înviat!

— Adevărat a înviat!...

Omul plecă apoi la treburile lui, lă-

sându-l tulburat în mijlocul peronului. Îi vorbise un om sărac cu duhul, un frate întru creștinătate, și faptul acesta îl emoționa nespul. Ceasul rădea din cadrul lui suspendat, ca o lună de aur.

Ștefan simți nevoia să-și scoată și el pălăria, să se plece cu umilință în fața atotputerniciei dumnezeiești, ea singură biruitoare peste vremelnici și deșertăciuni. Pătruns până în adâncul sufletului de o lumină tainică, ne mai simțită, se închină așa cum nu i se mai întâmplase până atunci:

— Doamne, iartă-ne pe noi păcătoșii!

I. VALERIAN

RUGA DE PAȘTI

Tu care-ai coborât la rând cu anii
Și-ai poposit pe drumuri de păcat,
Și singur în grădina Ghetsiman
Paharul morții blând ai deșertat.

Tu care-ai îndurat și-ai suferit
Și fruntea ți-ai plecat-o în țărână,
Care-ai sburat cu sufletul în mână,
Isvor de viață fără de sfârșit...

În fața Ta o lume azi se 'nchină
Și jertfa Ta de-apusuri prea măresc,
Pe ramul verde alte ramuri cresc,
Și freacă mormonul de lumină.

Coboară doamne azi ca și-altă dată
Ne mângâie cu mâna ta durerea,
Tot mai semină fă-ne Tu 'nvierea
Și inima din noi tot mai curată.

În iarba care crește pe ogoare
Din mla Ta, din harul Tău divin,
Stropită cu surâsuri mari de soare,
Din cerul Tău ca lacrima senin,

Fă să tresalte bucuria iară
Și voe bună iarăși pe pământ,
În suflute trimite-o primăvară,
Și peste țara noastră duhul sfânt.

CONSTANTIN SALCIA

Ce soartă îl așteaptă

Un tânăr muncitor, obosit de lungul drum ce-l făcuse peste zi, se abătui pe 'nserate la o moară, vrând să ceară găzduire pentru noaptea. Intră în moară, dar nu întâlni pe moșar sau pe alt cineva. Privi în toate părțile, trase cu urechea, dar nu zări pe nimeni și n'auzi niciun glas, niciun șgomot.

Mai făcu câțiva pași, când ce-i fu dat să vadă? Pe masă stăteau mai mulți galbeni.

Dintr'odată, duhul răului și al ispitirei îi șopti la ureche: „Pune mâna pe banii aceștia, că nu e nimeni să te vadă. Nu uita zicătoarea: „bate fierul până-i cald“.

Însă fingerul său bun îi șopti la urechea cealaltă: „Nu săvârși o faptă rea și nu te atinge de banii aceștia, căci nu te așteaptă sfârșit bun“.

Tânărul ascultă de sfatul din urmă,

însă se simți străbătut de fiori puternici și aproape fără să-și dea seama fugi din moară, alergând și nu se opri decât în vârful unui deal, unde se culcă și dormi până a doua zi.

Când se deșteptă din somn și își îndreptă privirile în sus, fu îngrozit de ceea ce văzu. Tânărul muncitor dormise sub streang, fără să fi bănuțit măcar așa ceva.

„Iată unde aș fi sfârșit“, — zise el mulțumind lui Dumnezeu, că l-a ferit de ispită — „dacă ascultam de duhul rău și furam banii dela moară“.

Paza românească pe malul Mării Negre

ȘOIMII AVIAȚIEI ROMÂNE

Era ora patru dimineața. În copaci și stufurile grădinilor sărace a înflorit promoroaca. Treceam cu automobilul pe lângă colibe scunde și pe lângă mormanele de ruine pe ulița înghețată în direcția aeroportului unde se afla aviatorii români de vânătoare. Totul este înveșmântat în alb, ca o delicată acuară japoneză și înfășurat în ceață și ger. Femeile satului aduc apă dela fântâni. Sunt înfășurate în resturi de uniforme vătuite de soldați sovietici, având în picioare păsări greoi și poartă mantalele îmblănite cu cojoc și cu căciuli mari pe urechi. Din coșurile căsătorii iese fum albicios care se înalță sub formă de suluri drept spre cerul înghețat. Se văd pretutindeni camioane grele militare.

Ieșim din sat pe câmp. Zărim avioane arse, care par cadavre imense de păsări preistorice, înălțate de zăpadă; sunt avioane bolșevice distruse de aviația română și germană.

Avioanele elegante de vânătoare sunt așezate în semicerc. În jurul lor aleargă făcând pregătiri de plecare mecanicii, monteuri și alții. Suspensele motoarelor umplu atmosfera.

Automobilul nostru s'a umplut de zăpadă. Am ajuns la postul de comandă. Coborâm în cazemată pe scara abruptă. Înăuntru este o căldură plăcută. O sobă de teracotă duduie într-un colț. Comandorul ne întâmpină cu cordialitate și începem să discutăm imediat detaliile sborului viitor.

O încercare de spargere în stil mare a frontului de către bolșevici, cu tancuri și cu unități importante de cavalerie, a fost reperată de către avioanele de re-

cunoaștere. Starea atmosferică este excepțional de defavorabilă. S'a anunțat de serviciul meteorologic o pătură groasă de nori, vizibilitate micșorată și un neori ceață. Cu toate acestea inamicul trebuie imediat atacat în pozițiile sale de luptă. Orice pierdere de timp ar putea să periclitizeze situația infanteriei noastre aflate în toiul luptelor. Aviatorii de vânătoare trebuie să asigure paza bombardierelor. S'a făcut împărțirea rolurilor. Ieșim afară din cazemată. Printre avioane se mișcă intens camioanele cu benzină. E o muncă aspră pentru personalul terestru al aeroportului expus crivățului. Catalizatoarele fac sgomot înăbușit.

Primul lanț de avioane este gata de plecare. Steaguri albe de zăpadă se ridică în urma lor. Atmosfera este încărcată de zumzăitul lor. Rând pe rând păsările se ridică și dispar în cenușul lăptos al cerului de iarnă. Între timp camioanele cu benzină aduc lichidul prețios și se încarcă munițiile în avioane. Urmărim lupta cu receptorul dela postul de comandă. Aviatorii de vânătoare pleacă imediat după bombardiere. Ascultăm rapoartele, date prin radio:

— „Am ajuns bombardierele noastre. Am sburat peste pozițiile noastre și am ajuns în sectorul comandat... Zburăm la trei sute metri înălțime și vizibilitatea este dificilă... Sub noi, pe șosea, o coloană nesfârșită... Sunt tancuri și camioane cu benzină... Observăm cavaleria și infanteria... Primul val al bombardierelor noastre atacă... Bombele cad exact pe șosea... Jos e panică și inamicul aleargă în toate părțile să se salveze... Tancurile ard... Căi aleargă înspăimântați pe câmpuri. Bombele cad mereu pe șoseaua plină de oameni, animale și material... Șiruri de camioane ard... Bombardierele noastre se reîntorc. Sburăm pentru paza lor până la liniile noastre... Bombardierele se apropie de aerodrom... Am ajuns... Sburăm înapoi... Atenție, cavaleria s'a strâns din nou pe câmp... Viraj la stânga, atac dela mică distanță cu armele de bord... Primele avioane au ajuns la inamic... Pica!... S'a tras în plin... Ne ridicăm iarăși și observăm cu acoșt prilej căi înnebuniți de groază, fără câlăreți. Jos este iadul cu adevărat... Încă odată repetăm atacul... Ce se aude!... Atenție, avioane inamice din dreapta... Strângem rândurile... Pilotăm spre inamic... Sunt opt avioane bolșevice de vânătoare... Încearcă să se înalțe deasupra noastră, dar nu reușesc ei, ci noi... Atacăm... Vânătorul inamic caută să scape... Conducătorul grupului nostru nu-l părăsește niciun moment.

L-a lovit... Fum negru iese din el... După o explozie formidabilă cade jos... Viraj la stânga, fiindcă deasupra crângului se găsesse alte avioane inamice... Un bolșevic pleacă din cercul lor și vrea s-o ia spre casă... Mă țin după el... Se întoarce și trage, dar era prematur... Imi apare drept în țintă... O salvă de foc... Se clatină... Un steag alb și lung din explozia benzinei... Incepe focul și-l prăvălește în prăpastie... Imi ajung camarazii, sburăm împreună deasupra liniilor noastre.

Cu obrajii remunși de emoție, ieșim dela postul de comandă. Ascultarea luptelor vânătorilor noștri este ciudat de vie. Aerul de iarnă ne face bine. Zăpada scârțâie sub picioare. Ne ducem pe aerodrom. Bombardierele române se pregătesc de sbor. Camioanele cară bombe, care sunt amenajate în interiorul avioanelor. Pe lângă ele, piloții în haine de piele. Sunt figuri tinere și energice. Salut surzătorii. Știu să arunce din picaj bombele direct la țintă. Sunt trimiși pretutindeni acolo unde sunt tancuri, cazemate, poduri, gări și fac o muncă exactă. Modul lor de luptă are nevoie de o sănătate de fier și de capacitatea rapidei percepțiuni și a unei hotărâri fulgerătoare. Se face o selecție chiar printre aviatorii tineri. Sunt șoimii aviației române.

Prin ceața cerului de iarnă se zărește primul grup de aviatori de vânătoare care se întorc. Aterizează primul avion. Victorie aeriană! Reîncepe mișcarea pe aerodrom. Se aruncă în sus căciulile. Aterisează și al doilea avion. Apoi, rând pe rând, păsările se așează la locurile lor, toată lumea se strânge în jurul avioanelor sosite, piloții se întorc cu figuri surzătoare, în care se mai văd urmele încordării din timpul luptei. Dau raportul comandantului unității, între timp alte avioane se pregătesc de plecare și aleargă sgomotos. Păsările reîntoarce sunt controlate din nou, sunt proaspăt aprovizionate cu ulei și benzină, iar armele de bord primesc muniție nouă.

Luăm masa de prânz cu piloții sosiți din luptă. Popota este instalată într-o

casă părăsită, unde e întinsă o masă lungă. Dejunul se compune dintr-o ciorbă deasă și dintr-o friptură gustoasă, la care se adaugă și o bună porție. După masă o țigară bună, apoi, afară, pe aeroport.

Fac o vizită aeroportului. Găsesc avioane gata de luptă și de toate tipurile: de vânătoare, bombardiere pentru picaj, avioane de patrulare și observație, bombardiere ușoare, distrugătoare, etc.

Zilnic se depune aci o muncă imensă de care puțini își dau socoteala. Dela comandor până la ultimul om s'a făcut o precisă diviziune a muncii. Un organism complicat lucrează în condiții grele. Avioanele atât de sensibile și atât de prețioase au nevoie de îngrijire perfectă. Dela comandor și pilotul de luptă, până la ultimul soldat terestru, fiecare participă la succesele unității. Se muncește aci de dimineața până seara târziu.

Ne-am reîntors în sat spre seară. După o masă substanțială ne-am dus în grabă la teatru. Un teatru pentru front. O sală lungă cu scaune și o scenă mică. „Soldații joacă pentru soldați“, spune programul. Publicul este format din aviatorii români și germani, infanteriști și tanchiști. Dau reprezentații și o grupă de ucrainieni. Cântă și dansează. Au un public recunoscător. Cântecurile populare s'au refugiat pe scenă, după ce au fost cântate de popor, așa cum s'a întâmplat și cu frumoasele costume naționale, înlocuite cu urâtele haine uniformizate ale „proletarilor“.

După spectacol ne-am adunat cu câțiva aviatori de vânătoare la un pahar de vin. Avem ocazia să gustăm ospitalitatea legendară a românilor și camaraderia aviatorilor. Avem încă și vinuri din țară. Se povestesc din lupte sau amintiri de acasă. Ne întoarcem târziu noaptea acolo unde suntem încartușiți. Pe șoseaua principală se scurg șiruri de camioane fără întrerupere, iar la gară trec trenuri fără sfârșit. Astfel am petrecut o zi la aviatorii români de vânătoare.

IOSEF STROBACH

VASELE DE ASALT ITALIENE

Torpilele italiene lansate de vasele de asalt pot opera atât de deasupra apei cât și în apă, iar la prora lor au din plin material explozibil, ca și materialul necesar pentru plutit la suprafață. Echipajul constă dintr-un ofițer sau subofițer sau marinier. Cei doi „oameni torpilă“ sunt recrutați din voluntari, primiți din toate armele marinei, iar cursurile pe care le urmează aceștia, până în momentul în care sunt folosiți în vederea unei acțiuni, sunt lungi și grele. Echipajul acestei mici unități navale se ajută într-o armonie mai desăvârșită decât ori unde, urmând să acționeze din proprie inițiativă, neputând comunica decât prin semne în timpul operațiilor.

În ce privește tactica lor de luptă se subliniază faptul că „torpila“ nu este lansată decât în clipa când obiectivul este bine determinat. Apoi, odată lansată, torpila este îndrumată de cei doi oameni care alcătuiesc echipajul și care la rândul lor aruncă torpilele propriuzise, ce funcționează după un mecanism automat.

Descrierea ce se face în presa germană cu privire la un atac din portul Alger arată că noua unitate de luptă a marinei italiene nici nu atinsese încă barajul portului inamic și exploziile, însoțite de coloane uriașe și bucați din vasele torpilate, se și auzeau până la o anumită distanță.

Bacuri împotmolite mărturisind dezastrul bolșevicilor la Novoroslak

AMINTIRI DELA SEVASTOPOL

Să tot fi cântat, pentru a doua oară, cocoșii prin ogrăzi, când m'am trezit dintr'un somn iepuresc. Pe mare, ni-meni nu doarme ca lumea. Intre carturile de serviciu, marinarii amăgesc oboseala doar cu toropeala. Gândeam cu jind la tihna acelor ceasuri timpurii ale dimineții, când somnul este atât de dulce într'un așternut moale. Pe gura tembuluiului, prin care ies pe punte, un aer posomorit de noapte întune-coasă, rece și umed, îmi scutură mă-dularele.

Distrugătorul alerge năvalnic în întunericul nopții. Zadarnic mă trudes-c să cuprind undeva în zare pro-filul pământului, pe care am început să-l doresc.

La posturile de pe punte, toată lu-lumea se schimbese, afară de Roșică, cum îi spun marinarii comandantului. Îi găsesc stând tot de veghe — așa cum l-am lăsat cu ceasuri în urmă — ală-turi de timonier, care la intervale re-gulate talmăcește în grai indicațiunile de drum ale busolei. În misiune, un comandant nu știe ce-i aceea odihnă.

Privesc în lături. Formația convoi-ului era alta. De câte ori s'o fi schim-bat în cursul nopții? Zorii se trudes-c să mijiească. Ai spune chiar că între lumina zilei ce se anunță și întunericul nopții alungat, se dă o luptă în toată regula.

Pe nesimțite convoiul a ajuns în apropierea coastei. S'a încropit de ziuă. Un falfăit de aripi și apoi altul spin-tecă văzduhul și pescărușii anunță apropierea coastei. În zare a început să se profileze țărnuțul. Regret de a nu avea aripile pescărușilor ce ne-au ieșit în întâmpinare, să ajung mai repede la uscat.

Navele de escortă au început a na-viga în zig-zag și o puternică formație de avioane completează siguranța con-voiuului. În fund de zare se disting din ce în ce mai bine înălțimile acoperite de zăpadă ale munților. Intrarea în apele Crimeiei întetește supravegherea, mai ales aceea a artileriei distrugăto-rului. La comanda artileriei: Căpitanul Nae Băleanu, lt. Tudorică, aspiranții Aurel Predescu și Gh. Scurtu sunt si-guri de tunarii lor.

Prin lentilele binocurilor ai puțința să distingi pe țărnuț urmele războiului. Ruinele orașelor de pe coasta Cri-meiei spun mai mult decât ai fi crezut vreodată. Și astfel nerăbdarea ne duce parcă mai grabnic în Sevastopol. Din depărtarea mării ai prilejul să zărești din ce în ce mai bine un oraș fărâmițat de dealuri, ascuns între ele.

Viteza a fost micșorată și convoiul pătrunde prin intrarea temutului port-fortăreață din Marea Neagră. În stânga, un fort de piatră în toată regula, rân-jește hăd. Așa l-a transfigurat bom-bardamentul aviației. În dreapta, prin-tre case mari și mici distruse, singure turlele unei biserici mai stau în pi-cioare.

Profilul navelor de escortă și al celor escortate se scaldă leneș în apa liniș-tită a golfului Severnaia, bazinul prin-cipal al fortăreței Sevastopol. De jur împrejur pustietate. Totul e la pământ. Cheirile reprezintă mormane de fie-rărie, moloz, iar pe ici, pe colo distingi frânturi din nave scufundate. Printre altele, stau astfel cuminiți la fund cru-cișetorul „Tschervona-Ukraina” și un distrugător sovietic.

Înainte chiar de a pune piciorul pe uscat, ai puțința să te convingi de efi-

cacitatea bombardamentului aviației asupra portului Sevastopol. Până și stâncile protegitoare ale portului na-tural s'au prăvăliț din înaltul lor. Ascundeau aceste maluri de piatră, să-pate în ele, nenumărate cazemate, care astăzi sunt îngropate de bolovani enormi.

După un urcuș greoi al unor ma-luri a căror înălțime te înspăimântă, păsești în Sevastopol, orașul fortăreței rusești din Marea Neagră.

Oraș vârstnic cu străzi întortocheate, fără prea mari pretențiuni de urbanis-tică modernă. În schimb case particu-lare și vechi edificii publice de toată frumusețea. Așa cel puțin trădează zi-durile rămase.

Intr'una din piețele centrale ale urbei, în fața bisericii catolice cu aco-perișul distrus, în mijlocul străzii, un șir lung de tramvaie părăginite, com-pletează tabloul sumbru al unei așezări omeneste greu încercate de războiu.

Colindând dela un capăt la celălalt Sevastopolul te poți lesne convinge că odinioară a fost un oraș cu o înflori-toare stare economică. Alături de ele-ganța arhitecturală a epocii, întâlnești mizeria practică a locuințelor în co-mun de proveniență proaspătă și cu-noscută.

Tot ce a fost frumos în acest oraș a aparținut trecutului. Clădirile noi, „blocurile” ridicate de regimul sovie-tic au în ele ceva îmbăcsit, ceva fără gust. Bunăoară „Căminul Proletarilor” din centrul Sevastopolului, nu-i altceva decât o hardughie cu mai multe catu-ri, cu balcoane strâmbe din tablă, cu fe-restre de celulă, cu scări înguste și ca-mere întunecoase.

Vechile edificii publice, mai ales bi-sericile, sunt adevărate monumente de artă.

Tot ce a fost odinioară Sevastopolul, astăzi nu-i decât ruină. Efectele arme-lor de război n'au fost atât de dezas-truoase. În schimb focul pus intențio-nat de trupele roșii în retragere a pus-tit tot.

Pentru a-și da oricine seama de ceea ce reprezintă distrugerea Sevastopolu-lui, este nimerit să spunem că dintr'un oraș care odinioară adăporea câteva sute de mii de suflete, n'au mai ră-mas în picioare decât patru sau cinci case.

Sevastopolul e un oraș care nu se va reface nici în douăzeci de ani.

Ceea ce interesează în mod deosebit la Sevastopol, este situațiunea geogra-fică a acestuia care a făcut din el o formidabilă fortăreață.

Natura a creiat acest colț al Crimeei parcă intenționat, ca el să slujească unei strașnice fortărețe. Coasta la Se-vastopol domină departe largul mării. Mâna omului a intervenit și ea. For-tăreața s'a săpat în stânci și s'a ridicat pe dealul Malacow.

Acți la Sevastopol s'a mai dus un războiu, la 1854 și s'a câștigat o mare bătălie în 1942, prin cucerirea lui de către trupele române și germane.

Gândul îmi aleargă către Kersones, unde pâlcul de cruci al cimitirului os-tașilor noștri străjuiește somnul mân-driei românești.

Au și dreptul să fie mândri pentru că au cucerit cu prețul jertfei lor și au îngenunchiat una dintre cele mai gi-gantice fortărețe ale lumii: Sevasto-polul.

ION LUMEZIANU

Marinari români în misiune pe Marea Neagră

CUVINTE ÎNTELEPTE

— Vieța e făcută pentru muncă. Totul ce este pe lume, până la păian-jenul ce-și țese minunata lui pânză, nu încetează să sape această lecție în ini-mile noastre.

— Pretutindeni unde găsești neo-rânduială, acolo-i vrăjmașul tău, ia-te la luptă cu el, doboară-l. Smulge scaiul ce crește în calea ta, pentru ca în locu-i să poată crește un fir de iarbă hrănitoare. Din tufa sălbatecă de bumbac adună puful alb, toarece-l, țese-l, ca în locul gu-noiului netrebnic să se infăsoare țesă-turile cu care să se acopere trupul o-mului.

— Când cele din urmă zori vor păli, când timpul muncii și al bucuriilor vieții vor trece, cei ce lucrează, iar nu cei ce petrec, vor cunoaște dulceața o-dihnei.

— Trebuie să băgăm de seamă ca o-dihna noastră să nu se asemeze cu ne-mișcarea pietrelor. Atât cât sunt rostogolite de apele torentului sau sunt lo-vite de trăznet, ele își păstrează mă-reția, dar când cursul apei s'a liniștit și când a trecut furtuna, ele îngăduie ierbei să le acopere și mușchilor să se agăte de ele și în curând sunt împlân-tate în noroi... Glorioasă e odihna că-prioarei culcate, ce suflă pe patul ei de piatră, iar nu aceea a bouului din grajd ce-și rumegă nepăsător cocenii!

— Diavolul găsește întotdeauna de lueru celor ce nu caută.

— Un om se desăvârșește pe sine însuși muncind cu trageră de inimă. De-sigur sălbatic sunt curățite, frumoase lanuri și mândre cetăți sunt ridicate și tot prin muncă omul însuși încetează de a fi o pădure sălbatecă și un pustiu nesănătos.

— Nu face niciodată nimic pripit. Nu asculta niciodată de bârfeli, altfel vei fi totdeauna măhnit.

Binele din mâ-nă îl scapă și lasă-l să cadă 'n apă, că binele nu se afundă; ei stă pe de asupră 'n undă.

Cine n'are milă de dobitoc, și de om asemenea n'are milă de loc.

Căința cea din urmă, e totdeauna cu pagubă

Când vezi pe om la 'ntr'stare, nu-i mai da și tu supărare. Nu turna spirt peste foc, ci mângâie-l de ai vreun mij-loac; iar de nu, lasă-l mai bine, să nu-și descaree mânia pe t'ne.

Când vei vrea să vorbești cu cineva, să-ți scoți cuvântul prin trei lacăte; a-dică: unul să-l ai în inimă, al doilea la gât și al treilea la buze; că dacă ieșe din gură, cuvântul se duce iute ca vântul și nu-l mai poți ajunge nici cu armăsarul nici cu ogarul.

Păzește-te de vorbe fanfaroane sau flecare, nici întrebuința minciuni, pen-trucă minciuna întâi cade ca plumbul; în apă se afundă, iar în urmă iese ca frunza pe undă.

Ostași germani în patrulare pe front

MOARTEA EROICĂ A UNUI MEDIC CĂPITAN

Ajutorul medicilor pe frontul împotriva bolșevismului este covârșitor. Câte vieți n'ar fi sfârșit înainte de vreme dacă medicii dela posturile de prim-ajutor și spitalele de campanie n'ar fi intervenit la vreme, dând îngrijirile necesare răniților.

În toată luptelor, când ostașii nu pot fi îngrijiți de camarazii lor, brancardierii supraveghează în deaproape de medici, adună de pe câmpul de luptă pe cei loviți. Transportați imediat la postul de prim-ajutor care este împins cât mai înainte, aproape pe linia frontului, ei găsesc aci asistență medicală și cuvinte de îmbărbătare. Cei răniți mai grav sunt imediat transportați la spitalele de campanie, fie cu avionul, fie cu mașini amenajate special.

Sunt cazuri când încheștarea luptei ține câteva ore, o zi, chiar două sau mai mult. Medicul însă e la datorie, e acolo unde se simte nevoia. Pe frig, pe vânt, pe călduri mari, el nu pregetă un moment în îndeplinirea misiunii.

Cu zâmbetul recunoștinței pe buze, răniții își îndreaptă toată nădejdea către acela care mai întâiu le pune mâna pe frunte, îi îmbărbătează și apoi le dă ajutorul medical.

„Medicii pe front au suflet de eroi.

Când aripile morții fâlfăie tot mai puternic și tot mai aproape de ei, când fân-dările și schije obuzelor scormonesc pământul lângă ei, medicii aplecați peste răniți, nu aud, nu văd nimic. Sunt conștopiți cu acești oameni pe care îi frământă gândul că au ieșit prea devreme din luptă.

Un admirabil exemplu de conștiințiozitate și spirit de sacrificiu, dintre multe altele, ni-l dă medicul-căpitan Lisowski Vladimir, care a căzut în mijlocul răniților.

În timpul unor lupte grele dela cota 910, acest medic, disprețuind moartea, își face în cea mai deplină conștiințiozitate datoria. Îngrijind și evacuând 300 răniți români, un proiectil dușman îl nimerește tocmai în momentul când pansa un rănit.

Moartea lui eroică este o pildă de jertfă pe altarul Patriei și în mijlocul acelora care și-au lăsat o parte din corp și sângele lor pentru întregirea Neamului românesc.

La propunerea șefilor săi ierarhici, d-l Mareșal Antonescu a aprobat decorarea „Post Mortem”, cu ordinul „Crucea Regina Maria”, cl. I-a, a căpitanului medic Lisowski Vladimir.

Lt. ALEXIANU NICOLAE

ȘI TOTUȘI AȚI BIRUIT

Stalingrad. Este numele unui oraș pe care nu l-am cunoscut. Într-o zi, acest nume se ivi în rapoartele armatelor și ne făcu să ne ascuțim urechile. Stalingrad? Pentru ce poartă acest oraș tocmai numele dictatorului Rusiei Sovietice. Probabil că atunci trebuie să aibe vreo importanță oarecare?

Și încetul cu încetul învățară să cunoaștem acest oraș, acest uriaș oraș, de pe malul fluviului Wolga, cu nenumăratele coșuri, fumegânde, de unde Stalin își fabrică mereu noi arme. Când trupele noastre cuceriră, încetul cu încetul, dar cu tărie și fără înduplecare, una după alta fabricile de armament, când Stukas-urile noastre sfărâmă cu ciocanele lor de fier aceste enorme armurării, — atunci numele acestui oraș deveni pentru noi ceva precis.

Veni iarna, și odată cu ea și hoardele îndobitocite ale armatelor sovietice, pe care Stalin le trimisese acolo pentru a recuceri cu orice preț acest oraș ce îi purta numele.

Timp de două luni stăturăm în fața difuzorului aparatului nostru de recepție, ascultând atâtea lucruri despre eroica apărare a trupelor noastre care răspundeau invitațiilor de predare ale dușmanului cu un categoric „NU”. Și atunci, soarta se împlini. Unitățile germane, române și croate apărură până la ultimul metru de pământ printre ruinele acestui uriaș oraș, până când valul hoardelor asiatice îi acoperi.

Cu aceasta, numele acestui oraș a devenit un monument european al eroismului. Numeroși camarazi care și-au jertfit viața acolo pe malul fluviului Wolga, cu toate că știau că din partea noastră nu mai puteau primi niciun ajutor, — ne-au dat un exemplu neîntrecut despre ceea ce înseamnă datoria de ostaș.

Stalin și-a atins scopul cu prețul unui imens număr de sacrificii omenești și pierderi în materiale. Pe el nu l-a interesat faptul că lasă să fie măcelărite acolo divizii după divizie; nu urmărea

decât ca orașul să cadă iar în mâinile sale.

Și iată-i pe soldații săi rătăcind printre ruine. Și nu se poate înțelege de ce bolșevicii au măcinat atâtea vieți omenești, dincolo de marginile și în fața porților a ceea ce a fost odinioară un oraș, iar acum nu mai este decât o grămadă de ruine, de pietre, cărămizi și scânduri arse.

Dar camarazii noștri care și-au dat viața într-o luptă ce întrece orice eroism, — pentru cucerirea celei mai mari uzine de armament ce a existat vreodată, — au rămas, prin jertfa lor, nemuritori.

Purtând cu mândrie doliul lor, popoarele Europei strâng sabia în mână, plugul sau ciocanul, fiecare la locul său, acolo unde îl cheamă datoria. Privirea noastră se îndreaptă iar spre Răsărit, împotriva dușmanului.

În inimile noastre bat fâgăduinși nestrămutate; să nu ne mai odihnim până ce năpârca cu cele o mie de capete ale bolșevismului nu va fi zdrobită și doborâtă la picioarele noastre.

Și atunci, sacrificiul scumpilor noștri dela Stalingrad nu va fi zadarnic. Vom sta atunci mândri în fața morimintelor și, plini de respect și de recunoștință, le vom putea striga:

„Și totuși, voi ați învins!”

Serg. t. r. FERDINAND KRAUTNER

Scrisoare de pe front

Tatăl și soful vă serie
Dragi copii, scumpă soție,
Să știți că sunt sănătos
Și sunt tare bucuros.
Scrie-mi măndrufo cu drag.
Coplașii ce mai fac?
Să-mi trimiteți scrisoare 'n sbor,
Scrișă cu mânăta lor.
Că nu știu, nu am noroc,
Sau la poștă nu au loc.
Căci v'am scris în fel și chip,
Însă nu primesc nimic.
Două rânduri să citesc,
Înima să-mi răcoresc.
Frunză verde trei grănate,
Mult ești Bugule departe.
Dus pe munții cei înalți,
Cu pădurile de brazi,
Imi petrecui viața 'ntreagă.
Numai cu inima neagră,
Și acum merg spre Don măi frate,
Pe cărări întortochiate,
De securi necurățate
Și de oameni neumblate,
Urcăi deal și dau la vale,
Tot cu ranița 'n spinare,
Cu curele 'n crucișate,
Cu carabina la spate.
Dus pe vârful dealului,
Ștergem țeava tunului,
Și căpăstrul murgului.
Și iar verde mărdăne,
Mamă de fi-i dor de mine,
Să nu mai îmi faci scrisoare,
Ci să-mi faci rost de flori,
Cu trei rânduri de bujori.
Să le semeni cu sudoare,
Să le uzi cu lăcrămișoare.
De-o crește verde frumos,
Să ști că sunt sănătos,
De-o crește galben palid,
Să știți mamă că s' rănit.
Și iar verde trei grănate,
Staline n'ai avea parte,
De copiii tăi, la moarte,
De colac și lumânare,
Că puseși lumea 'n mișcare.

Mândro, mândruțta mea,
De-mi stă scris în mână așa.
Ca să-mi stângă viața,
Dușmanul cu sabia,
Eu pe tine te-ăș ruga,
Haine negre nu 'mbrăca,
Lacrimi multe nu vărsa,
Ținerețea nu-ți usca,
C'ășa-i legea omenească,
Morții cu morții să odihnească.
Vii cu vii să trăiască,
Zilele să-și veselească,
Aș avea doar o rugare,
Ca în săptămâna Mare,
Să te rogi în fapt de seară,
Pentru România Mare.

Soldat BALĂNESCU VASILE

Scriitorii români în război

Scriitorii români n'au părăsit postul de cinstită misiune și de har, încredințat nu totdeauna de întâmplare și de împrejurări. Dacă vârsta îi oprește, negreșit, dela viața manifestare a câmpului de luptă, resemnarea lor este stagiară. Inima tresaltă și se înfioară viitor, când cuceritori cei tineri înfruntă moartea și nu cunosc altceva în afară de biruință. Izolarea de astăzi este vremelnică. Îi întrezărim pregătiți pentru tablourile pline de lumină, pe care le vor înfățișa mâine, din fulgerale culesse astăzi meticuloasă. Munca de elaborare, din laborator, nu este cunoscută niciodată de mulțime.

Iar în acest timp, când armele se ciocnesc și muzele sfioase au plecat vremelnic fruntea, iată că, departe, în zăarea orbitoare a imenselor câmpii din Ucraina, printre ostași care înfrâng cumplită stihii dușmănoase, scriitorii tineri, cu trupul și cu mintea participă intens la războiul cel sfânt.

Modestia lor este explicabilă. Eroismul n'are nevoie de cuvinte și de manifeste. Așa că numele lor va fi mai târziu menționat, împreună cu acțiunea aceasta de suprem și emoționant sacrificiu.

Dar trebuie să se știe că scriitorii români, în marea încercare a neamului, la trâmbea de chemare națională a tuturor energicilor tineri, au alergat printre cei dînți. Sunt cazuri când au cerut și au stăruit să li se îngăduiască trecerea în prima linie de foc. Ca să ofere, acolo, pilde de îndrăzneală încordare fizică, de ageră inițiativă și de minunate fapte.

Ceea ce au săvârșit scriitorii noștri, luptători în Bucovina, în Basarabia și în celelalte locuri, a fost apreciat de comandantul lor și acum aprinde încă o flacără de nădejde în sufletul nostru al tuturor. Exemplul viu a străbătut până dincolo de unitate. Camarazi germani au subliniat actul sacru de sacrificiu și de curaj.

Primim doar vești care au, cum este firesc, prea puține amănunte. Dar aflăm cu legitimă bucurie, că un tânăr poet, de mare talent și de sensibilitate neobișnuită, a susținut cu mitraliera sa, într'un sector primejdios, atacul năpraznic împotriva năvalei inamice. Că vitejia sa a fost încununată de biruință și că pe pieptul său, aproape de inimă, poartă „Crucea de fier“ a înaltei distincții germane, dăruită numai celor viteji întru viteji.

Un alt scriitor, pentru merite deosebite, este decorat, zilele trecute, cu falnica „Virtute Militară“ a oștii române. În altă parte, un mînuitor al cugetului și al înțelepciunii, gânditor și logician de mîna întâia, trece, împreună cu neobosită și eroica noastră Cavalerie, înscrind la rândul său strălucite biruințe în stepele rusești și luptă încă, ajuns cu primele linii în vîlmășagul cel mai cumplit al frontului din prezent. Alte și alte fapte de arme se vor adăuga la contribuția acum necunoscută a scriitorilor noștri.

Ca și în îndepărtatul trecut al elinoromanilor, poetul coboară în armură și înfrînge adeva cotropirea vrăjmașă.

Războinici, cu fruntea încununată de biruință, ei vor aduce mâine, în scrisul lor, experiența și viața pe care o trădese în clipele acestea de îndărjită înaintare pe câmpul de bătălie. Scriitorii români împlinesc sfînta chemare a duhului Patriei.

C. N. NEGOIȚA

ÎNVIEREA

În altă Sîmbătă,
În alt asfințit,
Cununa soarelui
Sîngera, sîngera...

Serpi negri vesteau
Adînc, sub pămînturi
Și Fiul Omului
Nu mai era.

Ceasul târziu
Încerca învierea,
Ce grea era lespedea,
Ce grea era!

Prin floarea câmpului,
Magdalena,
Ca unda apei,
Tremura, tremura...

ION SOFIA MANOLESCU

Hristos a înviat!

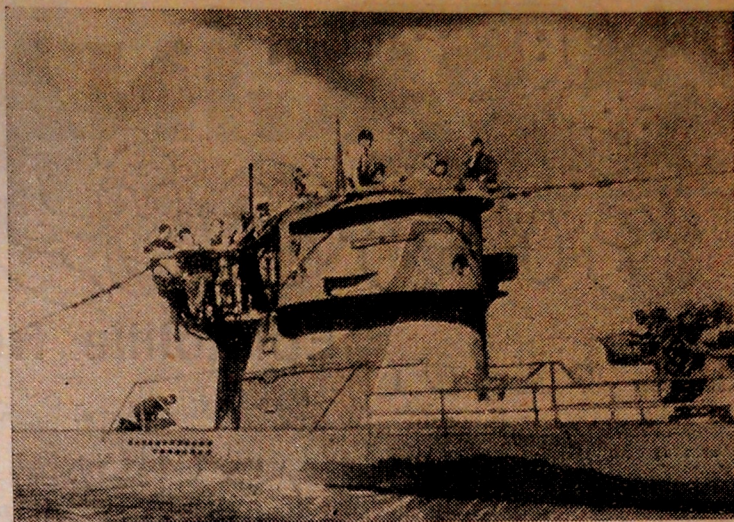
Se așternuse piatra pe proaspătul mormânt
Și noaptea coborîse, acoperind cetatea,
Se liniștea năamul vînzării. Pe pămînt
Era o taină mare... minune-apropiată.

Au stat tăcuți de pază cei doi ostași străjeri
Ne-atingi de mureșii adîncurilor fîr,
Nepresimțind venirea minunii celei mari
Ce-avea să schimbe fața și rostul omenirii.

Și iată miezul nopții de stele împodobit;
Un tunet lung s'aude, pămîntu'n el vîește,
Adînci puteri îl mișcă, izbindu-l.
Sgduuit,
Mormîntul se deschide: scriptura se împlinește.

Lumini lucesc la gura mormîntului deschis,
Intunecimea piere o clipă 'n toată firea —
Hristos învie!... Paznici, să fie vouă vis,
Lumina vă orbește, v'a înlămnit uimirea!

AL. MATEEVICI

Pe bordul unui submarin german în Atlantic

DIN RAIUL BOLȘEVIC

Populația rusă „INAMIC“ al poporului

Brutalitatea și sălbăciea hoardelor asiatiche revărsate în ofensiva de iarnă rusească, nu cunosc niciun fel de milă pentru populația civilă, care a căzut arăși sub dominația bolșevică, în sectoarele de rectificare și scurtare a frontului de iarnă.

Din declarațiile ofițerilor sovietici luați prizonieri pe frontul de Sud, reiese că populația Caucaziei a fost supusă unei ne mai pomenite groaze, înecat civilii au fost nevoiți să se refugieze în munți. Acolo s'au organizat în grupuri, ducând un războiu de guer la foarte periculoasă pentru trupele sovietice.

Căpitanul sovietic Serghei Sabencov a declarat că transporturile de aprovizionare sunt atacate în permanență și jefuite, depozitele de alimente sunt incendiate, iar podurile și liniile ferate aruncate în aer.

Din aceste declarații se vede că de mult iubeste populația civilă regimul bolșevic, — mai ales acea populație care a cunoscut sub ocupația armatelor aliate, — bucură unei vieți libere și a profitat de roadele unei munci nesilte.

De asemenea, în câteva documente găsite asupra unui ofițer bolșevic care a căzut prizonier pe frontul din Răsărit, se află lucruri de mare importanță. Ofițerul posedă aceste note de la o conferință ținută de un comisar politic care punea în vedere comandanților ordinul lui Stalin ca: populația civilă să fie lăsată să moară de foame, în cazul când trebuiesc părăsite anumite regiuni.

Comisarul politic a făcut următoarea declarație cu privire la acest ordin: „Populația care a trăit alături de... otrava fascistă nu va mai putea fi dusă la lucru, nici transportată în lagărele din Siberia, din lipsă de mijloace de transport. Ea trebuie considerată ca inamic al poporului și nimicită...“.

Nu e nevoie mirare deci, că enorme mase de bărbați și femei de toate vârstele și categoriile sociale, s'au refugiat încă din timp în teritoriile ocupate de trupele Axei, preferând să meargă ori în ce colț al Europei, numai să nu cadă iarăși în baia de sânge a lui Stalin.

Sublt. D. BUNESCU

UN AVIATOR SOVIETIC DESPRE AVIAȚIA ROȘIE

Aviatorul sovietic, locot. P., aflat într'un lagăr de prizonieri din România, a făcut următoarele declarații:

„Până la războiu, literatura propagandistică sovietică răspândise legende asupra aviației sovietice, numind-o cea mai puternică din lume. Războiul a dovedit falsitatea acestor afirmații. Infanteria sovietică acuză aviația că nu o susține nici în ofensivă, nici în defen-

sivă. Nu se poate vorbi de o colaborare sistematică.

Ceea ce serie „Krasnaia Zvezda“, organul armatei roșii, despre luptele aeriene, sunt invenții. Când, de pildă, se spune că au fost distruse 10 avioane sovietice, în realitate au fost distruse de 4 sau de 5 ori mai multe. Viteza avioanelor sovietice nu poate fi comparată cu a celor germane și române. Aviatorii sovietici, deseori evită lupta aeriană, pentru că își dau seama bine de lipsurile avioanelor lor. Instruirea aviatorilor este cu totul insuficientă și rezervele lipsesc cu desăvârșire. Aviatorii privesc viitorul cu tot pesimismul, sunt foarte demoralizați și din această cauză, se întâmplă neînnumărate accidente.

Peste o jumătate de milion de răniți sovietici

Prăbușirea ofensivei sovietice pe frontul răsăritean a desvîluit latura subredă a problemei transporturilor. Din cauza lipsei de mijloace, mii de răniți ai armatelor rusești sunt transportați în căruțe sau săni, dar numărul lor este insuficient. Convoaie nesfârșite de răniți se scurg pe șoselele din spatele frontului, până la cele mai apropiate spitale, de unde fug însă, datorită tratamentului mizerabil.

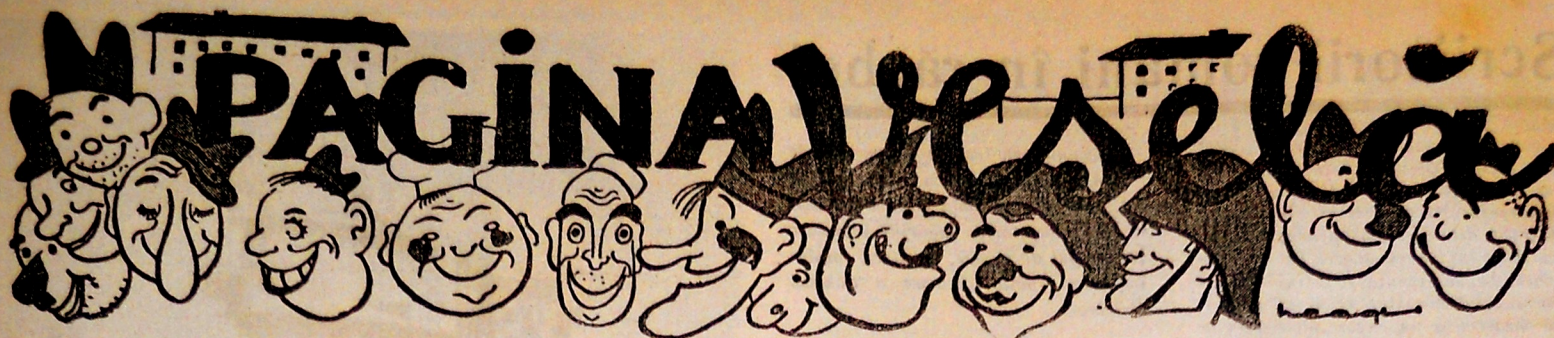
Alții mor, cu zile, pe drumuri desfundate sau, în retrageri dezastruoase, cum am văzut la Cernicevskaja, lângă Don, își agață, cu disperare, curea de tancuri, lăsându-se târâți de ele prin șanțuri și peste câmpul presărat de cadavre.

Toate spitalele sovietice sunt pline până la refuz. Autoritățile au primit ordin să ascundă numărul răniților, care se ridică la peste o jumătate de milion în ultima ofensivă de iarnă.

Vas românesc în mîslune de convoi

LA PAȘTI

Astăzi în sufragerie
Dorm 'tau pe-o farfurie
Necăjite și mănjite,
Zece ouă înroșite.

Un ou alb, abia ouat,
Cu mirare le-a 'ntrebat:
— Ce vă este, frățioare,
Ce vă doare?

Nu vă ninge, nu vă plouă,
Stați gătite 'n haină nouă
Parcă, Dumnezeu mă ierte
N'ați fi ouă...

— Suntem fierți!

Zise-un ou rotund și fraise
Lângă pasca cu orez
Și schimbându-și brusc alura
Toate-au început cu gura:

— Pân' la urmă tot nu scap!
— Ne gătește de paradă.
— Ne ciocnește cap în cap
Și ne svârle coaja 'n stradă...
— Ce rușine

— Ce dezastru!
— Preferam să fiu omlet!
— Ei, de m'ar fi dat la cloșcă,
Aș f' scos un pui albastru...
— Și eu unul violet...

— Eu, mai bine-ar fi să tac!
Așa galben sunt, că-mi vine
Să-mi închipui că pe mine
M'a ouat un cozonac

G. TOPÎRCEANU

EPIGRAMA ÎNTRE ARME

Bolșevicii sunt uniți

Mai cu cnutul, mai cu trucul
trăinic i-a unit „Tăcutul”
Și urmările se văd:
în unițe e — prăpăd.

Tactica mea

„Punga”, 'n taină, — pregătesc
(„Tac și fac” — imi e lozincă).
Și-apoi la Rus mă răstesc:
— „Pașol na turbincal”

Căderea fortărețelor rusești

Muscalu-i lacăt; Neamțul — cheia.
Iar cei ascuns e și ispită.
Vezi, fortăreața-i ca femeia:
Zidită spre a fi — cucerită!

Epistoliile fruntașului Neață

Dăruitea după Front

Crăstos a înviat
Maritica Neică
La Anu
și La mulți Ani săți dea
Chinezul tot ce dorești matalu lu Netisor
și la toată Nația Noastră La anu pă vremea
asta pă fim dănu nou o Române Mare. Și acu
fincă e și dă părătoare pă nu te pupere zău că
rămăși tot fruntaș. Ta și mata toată comedia asta
ca o păcăleală de 1 Aprilie că pă vezi cum fusesi
mă trecu unu la camelarie dănu gresala pă tablou
avansatilor și fusesi și To câteva zile
don Caprar că vârași în sperietă răcului. Sătai
mi se pupse inima da durere când aflu că rămân tot
cu un galon da pormă mă pocotui și mă gândii că
nu se putea altfel. Cum adică io caprar și
camaradu meu fruntaș? Păi trebuia asta?
Judecă mata Maritico Neică și până
când o pă judeci primești dănu partea o portie
dubla de grute ca da părătoare și trage
bine da Uchi și pă Netisor că se apropie sfârșitul
anului și trebuie să aducă și el un premiu acasă.
Al matalu tot don Fruntaș creata

PROVERBE

Umblă să scoată două piei după o
oaie.

Tocmai când îți pasă fără dănsul te
lasă.

Uma îmbrățișează multe, puține a-
dună.

Cela ce se pripește, adesea se potenește.

G l u m e

Om așezat

Un negustor anunță că are nevoie de
un teșghetar cinstit, care să stea în
prăvălie câte zece ore pe zi. Se prezintă
un domn curățel:

— Ai să poți sta meru în prăvălie?
întrebă negustorul.

— Da, jupune, răspunde viitorul teș-
ghetar, surâzător. Am fost șapte ani la
pușcăr e l...

Chibriturile

Tăscă, voină să-și aprindă o țigară
cumpără o cutie de chibrituri.

Trase un băț, nu luă foc; al doilea,
al treilea, al patrulea, deloc. Abia cel
de al zecelea luă foc.

— Uite dom'le, făcu el. Asta e bun.
Să-l păstrezi. Și-l puse cu grijă la loc.

Răspuns.

— Imi place foarte mult muzica.

— Cântăți la vreun instrument, d-ră?

— Nu, cânt din gură. Dar pentru că
veni vorba, ce fei de bărbat crezi că ar
trebui să iau eu?

— De, știu și eu... cred că un surd.

Pe un câmp de aviație

— Vezi, asta e o parașută. O fixezi
pe spate și când avionul e în pericol,
sari în aer; parașuta se deschide și a-
jungi jos fără niciun pericol.

— Și dacă nu se deschide?

— Atunci te duci la magazie și-ți dă
alta!

Prostie

— Găsești și tu, iub'rule, că oile sunt
animale atât de proaste?

— Chiar așa, mielulețul meu.

A uitat

Intr'o gară de provincie un omuleț
bătrân supraveghează trenurile care so-
sesc. În timpul celor câteva minute de
oprire, el lovește cu un ciocan toate ro-
țile vagoanelor, apoi trece mai departe.
Un călător curios se apropie de el și-l
întreabă:

— Așcută, moșule, ești bun să-mi
spui, e multă vreme de când lovești ro-
țile vagoanelor cu ciocanul?

— Păi, domnule, să tot fie patruzeci
și cinci de ani.

— Și de ce le ciocănești, moșule?

— Apăi, dom'le, făcu încrecat omule-
țul, când am început serviciul știam,
dar acum să mă crezi... am uitat!

Pățaniile fruntașului Neață

de Neagu Rădulescu

Căpitanul: Cum, ți-ai și pus gradele
de caporal? Păi scoate unu, mă Neață,
că a fost o greșală. Te-a trecut un furier
la cancelarie pe lista avansatilor, fără
să te fi avansat cineva!

Neață: Ce rușine! Ce rușine!
Ce-o să zică Maritica? Să rup acum
bunătate de poze și nu mai îmi rămâne
decât să-mi fac rost de o fringhie și un
săpun!

— Așa! Numai așa o să scap de ru-
șine! Fringhia mi-o potrivii pe gât, dar
ce fac eu săpunul?

— Semn bun! Nu vrea al de Sus să o
supere pe Maritica și să scape c'oloveci,
cu una cu două de mine! Ei, acu n'o fi
foc că rămân fruntași!

Strigături Sărmă de câine

Mândrul ță de demult
Ce mi-ai dat gură 'mprumut
Vino diseară 'n zăvoi
Să-ți dau gurița 'napoi
Că de s'o 'ntâmpla să mor
Nu vreau să-ți rămân dator.

Dorule, fii blestemat
Inima mi-ai sângerat
N'ai putut merge 'n pustii
La mine să nu mai vii?

Norocul săracului
E ca frunza codrului
Toamna când îngălbeneste
Orice vânt de o lovește
Cade jos și putrezește.
Așa-i și norocul meu
Că și lumina de seau
La căldură se topește
Inimă mi-o amărăște.

Și-am zis verde iasomie
Să iau fată cu moșie
Să-mi poruncească ea m'e
Toată lumea-mi zice mie

Mai bine una săracă
Să-i dau o palmă, să tacă,
Să ias' afară plângând
Să între 'n casă râzând.

Să jucăm, să jucăm
Fata să ne-o mărităm
Ferice de cine-o dă
Vai de capul cui o luă

Auzit-am din bătrâni
Că nu-i bun gardu din spini
Nici drăguța din vecini
Gardu-i bun din scânduri late
Și drăguța de departe!

Bădiță, când îi veni
Vino prin fundul grădini
Că pe drum is bolovani
Nu poți veni de dușmani
Ș' pe drum is pietricele
Nu poți veni de guri rele.

Vai de mine, ce să fac
Că cine-mi place, nu-i plac
Vai de mine nu-ș' ce-ai face
Cui plac eu, mie nu-mi place.

Fata care-mi place mie
De frumoasă, satu' o ș'ie
Da ceea care mă vrea
E urită ca noaptea!

Frunză verde foaie lată
Mi-a fost dragă num' o fată
Ea cu altul a jucat
Eu de ciudă o-am lăsat.

Era un cerc de oameni subțiri. Venise vorba despre patimă, și fiecare își dăduse părerea.

— Vă înșelați, zise o voce tăioasă, dacă credeți că tăria unei națiuni atârna de gradul de cultură al omului.

Vorbitorul făcu un pas înainte. Avea un chip de taur care ne stăpânea pe toți.

— Am cunoscut odată — demult, înainte de război — într'un sat din Argeș, un om pe care-l chema Dumitru Briceag. Și omul acesta avea patima vânătoarei...

Acuma, și eu sunt vânător și or mai fi și printre dumneavoastră din cei ce suferă de pasiunea asta. Dar patimaș ca Dumitru Briceag n'am mai văzut până la dânsul și nici nu cred c'oi mai vedea vreodată...

Se ruina, ce să vă mai spun! Și notați că era om simplu, atât de simplu încât nici să se iscălească nu știa. Pentru halice, pentru praf și capse și pentru permisul de vânat, vânduse tot, dar absolut tot. Prin curtea lui săracă nu vedeai nici o găină scormonind gunoale, prin casă nu vedeai vreo laviță înflorită de vreun covor; iar el, peste o cămașă hărtănită, purta, iarna ca și vara, aceeași flenderiță care, în decursul vremii, trecuse prin toate culorile curcubeului.

Și era mic de statură, trecut de amiaza vieții și adus de spate. Dar când pleca la vânat, când mângăia ca pe o amantă patul pustii, era alt om. Părea mai înalt. Mustața, de obicei căzută, îi înflorea ca penajul unui păun și ochii îi străluceau de o flăcără launtrică.

Nevastă-sa, Măria lui Dumitru Briceag, era o martiră. Indura cu resemnare patima ruinătoare a tovarășului ei de viață. Dar un ideal avea și ea: să-și cumpere o scurteică. Iarna, când crivățul îngheață cumpăna fântânii și când trebuie să tai apa cu toporul împrumutat dela vreun vecin, să poată sta și ea în bătaia lui și să-i zică:

— Suflă cât îi pofti, că mie știu că nici nu-mi pasă!...

Asta era visul Măriei lui Briceag. Și pentru realizarea lui lucra de multă vreme, într'ascuns de bărbat-său.

Cu sudori, Măria îngrășase o purcea, lucrase la opaț câteva cămăși și strânsese ban lângă ban, o mie de lei. Și așa pe toamnă, când vântul începe să bată din ce în ce mai dinspre miază-noapte, după ce-și face o cruce cu gândul la Dumnezeu, îi zice ea lui Dumitru:

— Uite Dumitru, de-atăta vreme, am adunat și eu astea. Ia purceaua și cămășile și du-te în târg, la Pitești, de le vinde. Și de nu ți-o ajunge, ia și miia asta. Și din tot ce-ți prinde pe ele, cumpără o scurteică. Și, mă Dumitru, acuma cum ți-o fi și ție inima. D'a gândește-te că mă trudes de mult și ia-mi o scurteică bună...

Omul pusese capul în pământ și-și mozelea mustața în gură. Și-a sărutat femeia în creștet, și-a luat purceaua de funie și cămășile în traistă și a plecat...

Când să intre pe bariera Piteștilor, iacă un om cu un copoi legat cu o sforă de sgardă. Dumitru rămase stană de piatră, cu ochii la câine. Numai inima într'ânsul bătea, să-i rupă coșul pieptului.

Mergând alături, intrară în vorbă. La prima cărciumă unde poposiră, Dumitru află că cel pe care-l socotise copoi, nu-i copoi, ci copoacă. Dar ce copoacă!...

— Știi ce copoacă îi asta?... îi zise stăpânul câinelui. Sărmă domnule, nu altceva! Ia uite la ea, cum tremură. Îi numai nervi și simțire. Păi, când îți spun eu! Sărmă, domnule, ce mai vorbă!...

În suflul lui Dumitru, ostile Bine-lui și ale Răului se luptau de moarte. Și după un ceas de vreme, patima ieși biruitoare.

Pe'nserat, fără purcea, fără cămăși și fără scurteică, Dumitru Briceag, ținând cooica de sgardă, pași pragul porții...

Când îl văzu, femeia înlemni. Tot sângele i se opri în vine.

— Scurteică!... răzni ea. Unde m-ai scurteica?...

Dumitru puse capul în jos și mângăia aiurit gâtul căței.

— Trăsnim-ar Dumnezeu de ticăloasă!... începu femeia să se vaete. Și înebunită, se repezi să smulgă din pi-rostji ceaul care clocotea pe foc.

— Că nu ți-o lăs, ți-o opăresc, mănca-o-ar câinii și pe ea!... urla Măria, ținând copoacă, cu ochi de nebulă.

Când Dumitru îi înțelese gândul, simți că se pierde.

— Mărio, o rugă el, căzându-i în genunchi. Mărio, să nu faci asta! Iartă-mă Mărio, ori bate-mă, omoară-mă, dar nu face asta!...

Și cum femeia încremenise cu ceaul în mână, Dumitru adăugă, bătând:

— Știi tu ce câine-i asta?... Sărmă, Mărio, sărmă de câine, ce să-ți mai spui!...

GRIGORE PATRICIU

Cântec de dor

Foicică bob de linte,
Copiliță fără de minte,
Zi mă-ți să te mărite
Că și eu o să mă'nșor
Să mă mai alin de dor.

Foaie albă colilie,
Zi mă-ți să te dea mie,
Că mi-ești dragă dintr'o mie
Să te dea de sărbători
Când e câmpul plin de flori.

NASTRATIN

Unul a venit odată și 'ndrăznind, ca un vecin,

A cerut să-i dea măgarul pentru un ceas lui Nastratin.

El răspunse, zicând: „Frate, bucuros ți l'as fi dat

Dar nu-l am acasă astăzi; altui l'am împrumutat.

Măgarul din grajd deodată a răcnit într'acel ceas.

— Spui că nu-i zice vecinul și na, iacă al său glas!

Iar Nastratin îi răspunde: — Ce? tu nu crezi ce-ți spun eu?

Mai mult crezi tu pe măgarul, decât chiar cuvântul meu?!
ANTON PAN

Ghicitori

Am un iepuraș, joacă sub un cărpănaș.
(Fusul și furca)

Păsărică nu e, pe araci se sue, albă e,
picioare n'are.
(Fasolea)

Mă compun din mărgele
Înșirate, mărunțele
Din mică, mare eu mă fac
În două când mă desfac.
(Cartea)

Mireasă frumoasă
Șade lângă casă,
Întâi cu flori te gătește
Și pe urmă rodește.
(Grădina)

Bute peste bute
Sus coadă de vulpe.
(Stuful)

Suflet nevinovat
Stă legat.
(Copilul în fașă)

Suflet n'are, suflet duce
De pământ nu se atinge.
(Luntrea)

Care casă-i spânzurată
Pe lemne agățată?
(Cortul)

Neață camuflat

Uitați cea-a primit Neață de Sfintele Paști!
Dar unde s'o fi ascuns?

Hristos a înviat

— Două ouă roșii! Dar cu cine să ciocnesc?

— Aha, doi cioloveci!

— Perdați cioloveci, aruncă în voi cu grenadele astea roșii!

— Și acu Hristos a înviat!
Că nu o să stric eu bunătate de ouă cu voi!

Faptele săptămânii

DIN ȚARĂ

MAJESTATEA SA REGINA MAMA ELENA a fost acum câteva zile la Sinaia, unde a vizitat școala de infirmiere profesionale, care s'a înființat de curând cu sprijinul bănesc al Majestății Sale.

ÎN DUMINICA FLORIILOR, după cum se știe, s'a făcut în toată țara o colectă de bani, spre a se veni în ajutorul familiilor ostașilor ce luptă pe front.

Toți fiii țării au răspuns cu mare înfăptuire la apelul pe care l-a făcut Consiliul de Patronaj.

JOI, 22 APRILIE, s'a ținut adunarea donatorilor pentru „Palatul Invalizilor”, spre a lua diferite hotărâri în legătură cu construirea clădirii în care se vor adăposti vitejii neamului.

BIROUL SPECTACOLELOR pentru răniți din Ministerul Propagandei Naționale, organizează săptămânal câte 2-3 spectacole pentru ostașii răniți internați în spitalele din Capitală. După Sfintele Paști, o echipă va pleca în provincie, spre a aduce bucurie și răniților ce sunt departe de Capitală.

CONSILIUL DE PATRONAJ al județului Lăpușna, în înțelegere cu prefectura de județ, a luat inițiativa de a face o colectă de ouă roșii pentru ostașii de pe front. Ca urmare, consiliile sâsești de patronaj au fost invitate să pucească imediat la colectarea acestor ouă. Strângerea s'a făcut de către șefii de sectoare sâsești, toate adunându-se la primării, pentru a fi fierțe și boite.

Totdeauna, în urma dispozițiilor superioare, au fost invitați să facă o co-

scultăți la radio între orele 13-15,30: „Ora ostasului” (Lunea, Miercuria și Sâmbăta), „Ora italo-română” (Marțea) și „Ora ostășească româno-germană” (Vineria).

lectă de ouă în același scop și școlile primare din județ. Odată fierțe și boite, ouăle vor fi înaintate la Chișinău, iar de aci expediate pe front.

DE PESTE HOTARE

250.000 DE PRIZONIERI FRANCEZI de războiu, care se găseseră în Germania, vor pleca în concediu în Franța. După terminarea concediului, prizonierii vor fi eliberați din starea de captivitate și se vor înapoia în Germania ca lucrători liberi.

BATALIA DIN ATLANTIC va fi poate lupta hotărâtoare din anul 1943, serie ziarul nord-american „Francisco-Chronicle”, ocupându-se de concentrarea a numeroase submarine ale Axei în Atlantic.

GENERALUL TAJO din Ministerul de Războiu, a declarat Sâmbătă că aviația japoneză este gata să atace Capitala americană New-York.

Fuzile multor cetățeni americani vor fi spulberate, când bombe japoneze vor cădea asupra grădilor-norilor.

GENERALUL CONTE JORDANO, ministrul de externe al Spaniei, a ținut un discurs cu prilejul împlinirii a 450 ani dela reînnoțirea lui Cristofor Columb. El a subliniat primejdii care la sfârșitul războiului vor amenința națiunile sub forma programelor revoluționare. El a atras atenția popoarelor asupra pericolului bolșevic, declarând că și popoarele îndepărtate de Rusia trebuie să se ferească de a crede că bolșevismul le va cruța. Bolșevismul nu face nicio deosebire între națiuni și nu se oprește în fața niciunei frontiere.

AVIAȚIA AMERICANĂ a suferit la 17 Aprilie o nouă gravă înfrângere.

Raidul ei de teroare împotriva orașului Bremen a dus la pierderea unui

număr de 20 de avioane de bombardament cu 4 motoare. Alte 11 avioane britanice și americane au fost doborâte în largul mării și pe litoralul teritoriilor ocupate din Vest.

În timp ce inamicul a avut deci un total de 31 de avioane doborâte, nu s'a înregistrat decât pierderea a două avioane germane de vânătoare.

O DELEGAȚIE de ofițeri polonezi prizonieri în Germania au vizitat zilele trecute regiunea Katyn, pentru a vedea la fața locului cadavrele, mormintele de ofițeri polonezi asinați de bolșevici.

ZIARUL ITALIAN „Popolo D'Italia”, făcându-se ecoul indignării universale, stărnită de masacrul ofițerilor polonezi, scrie că această groaznică crimă trebuie răzbutată. Nu pentru prima oară bolșevicii fac asemenea măceluri. E de ajuns, între altele, să se reamintească cele ce s'au petrecut în Spania, unde agenții Moscovei au deslănțuit pornirile cele mai josnice ale mulțimii, provocând omorirea a sute de vechi tinere de către „canal'a” bolșevică.

Este tot aceeași criminalitate care omoară și pune în pericol civilizația Europei. Morții dela Katyn, încheie ziarul, cer răzbunare. În acest apel popoarele europene vor găsi odată mai mult îndemnul de a lupta împreună până la victoria finală, destinată să restabilească ordinea și dreptatea.

ÎN TALNIREA dintre Fuehrer și d-l Mareșal Antonescu a avut răsunet în toată lumea. Toate zările străine ocupându-se de ea, arată însemnătatea ei și ajutorul pe care România Majestății Sale Regelui Mihai I l'a adus în lupta contra bolșevismului.

Sub TITLUL „Plugul și spada într'un discurs al d-lui Prof. Mihail Antonescu”, zările italiene publică din București o telegramă prin care se spune că d-l Mihail Antonescu, Vicepreș-

dintele Consiliului de Miniștri român, a ținut un discurs cu prilejul distribuirii premiilor acordate agricultorilor, în care a înfățișat scopurile politice agrare românești.

Zărele redau la sfârșitul telegramei următoarea frază din discursul d-lui Prof. Mihail Antonescu:

„Națiunea română nu a făcut nicio dată vreo deosebire între sabie și plug. Acestea au fost destinul său și în ele rezidă taina puterii noastre și taina victoriei”.

ZIARUL Frankfurter Zeitung publică sub titlul: „Pilda româno-germană dela Novorossisk” o corespondență de războiu semnată Heckel.

Articolul cuprinde însemnări de pe front ale autorului care a asistat la încercarea de debarcare făcută de sovietici între 3 și 7 Februarie la Novorossisk.

Povestind peripețiile acestei încercări de debarcare, articolul subliniază cu elogii rolul jucat de trupele române în respingerea bolșevicilor. Rând pe rând, autorul vorbește de abilitatea unui căpitan român, de eroismul unui sublocotenent român, care și-a păstrat poziția până la ultimul cartuș, de vitejia unui alt sublocotenent care a restabilit legăturile telefonice printr-o pădure ocupată temporar de trupele debarcate, de curajul unui al treilea sublocotenent, care a atacat și a scos, cu pușini oameni, din pozițiile lor pe sovietici, de un suboficer care a respins șase valuri atacatoare și de un caporal care, înarmat cu câteva grenade de mână, a pătruns de câteva ori în tranșeele inamice de unde a adus 60 de prizonieri.

Gazeta „SENTINELA” spune tuturor ostașilor „Hristos a înviat”!

Evenimente din războiu

Frontul antibolșevic din Răsărit

Situația dela capul de pod de pe Kuban dovedește oarecare activitate, față de liniștea din celelalte sectoare ale frontului de răsărit. Activitatea a fost vie în ultimile zile la Kuban.

Bolșevicii nu au folosit totuși la Sud de Kuban și în regiunea Novorossisk, decât forțe slabe, nedepășind tăria unui batalion. Fără îndoială, ei nu au destule forțe pentru a continua atacurile de mare întindere, după grelele pierderi suferite de trupele lor de șoc, transportate în acest sector din toate celelalte părți ale frontului.

Lângă Novorossisk au fost de asemenea oprite și respinse atacuri locale ale sovieticilor. Atacatorii au suferit pierderi grele.

Contraatacuri energice efectuate de vânătorii de munte germani și români au dus în mai multe locuri la ocuparea unor coline împădurite, aflate în zona din fața pozițiilor noastre.

La aripa de Sud și în sectorul mijlociu, creșterea apelor seade la nivelul obișnuit. Apa a început să se retragă, dar vaste regiuni vor fi acoperite cu nămol încă multă vreme.

Pozițiile germane de pe toată lărgimea frontului au rezistat tuturor greutăților de pe teren și tuturor acțiunilor locale ale Sovietelor.

Mai ales pe Donețul superior și mijlociu, capetele de pod sovietice au putut fi străpunse și eliminate.

Poziții proprii au putut fi construite pe malul de răsărit al fluviului.

Toate încercările bolșevicilor de a recupe terenul pierdut sau cel puțin câteva puncte tactice de pe malul de apus al fluviului, au dat greș în fața rezistenței posturilor germane ce protejese fluviul și a tacticii iscusite a trupelor germane din poziții.

Încercări ale inamicului de a pune piciorul pe malul apusean, au fost împiedicate în sectoarele Iziom și Bala-kleia.

În sectorul de Nord, apele continuă să crească.

La Sud de lacul Ladoga și pe Volhov, pozițiile sovietice au fost inundate pe o mare distanță.

Forțele locale sovietice sunt ocupate să sape tranșee și să construiască fortificații, suferind pierderi considerabile de pe urma focului artileriei germane.

Trupele bolșevice concentrate în câteva puncte pe unde se putea întrucâtva trece peste fluviu, au fost de asemenea ținute la distanță de tirul eficace al artileriei germane.

Intr'un singur loc, un batalion de infanteriști sovietici a trecut la atac,

dar el a fost nimicit încă pe când se afla în zona din fața pozițiilor noastre, după o luptă înverșunată.

Războiul din Africa de Nord

În toate sectoarele teatrului de războiu tunisian, operațiile de luptă nu au depășit în general activitatea trupelor de recunoaștere și de șoc pe o scară mare, în deosebi din partea elementelor de siguranță ale Axei ca și tiruri ocazionale de hărțuire ale artileriei.

Se observă activitatea de patrulare a unităților de siguranță ale Axei, în cursul căreia au fost făcuți mai mulți prizonieri britanici și americani. Această activitate care a fost efectuată în strânsă colaborare cu escadriile de recunoaștere ale aviației Axei, dând rezultate foarte prețioase cu privire la forțele trupelor de invazie, care au fost adevărate de altfel în cursul încercărilor de atac făcute de inamic cu forțe slabe.

Încercările armatei a 8-a britanice de a arunca o privire cuprinzătoare în pozițiile trupelor masate ale Mareșalului Rommel și generalului von Armin, folosind mici grupuri de luptă, au dat greș pe toată linia.

În sectoarele Medjez el Bab și Pont du Fahs, trupele Axei au ocupat prin

surprindere, o poziție înaltă apărată de mercenari francezi și au înglobat-o în propriul lor sistem de apărare.

În cursul unui contraatac al mercenarilor francezi, dat cu forțe slabe, aceștia au fost prinși printr-o abilită manevră de flanc și zdrobiți atât de puternic încât au trebuit să se retragă în dezordine, după ce au suferit pierderi sângeroase.

În afară de o activitate de recunoaștere foarte intensă, forțele aeriene ale Axei au atacat traficul de aprovizionare și mișcările trupelor de invazie, care au suferit pierderi simțitoare.

Avioanele de luptă germane rapide au aruncat bombe de toate calibrele asupra regiunii portului Alger. În instalațiile portului s'au declarat mari incendii.

În privința planurilor viitoare, se pare că trupele anglo-americane se re-grupează pentru marea ofensivă ce nu va întârzia să se dea.

Luptele pe apă

În Canalul Siciliei au fost mai multe lupte navale între vasele Axei și cele anglo-americane, ceea ce arată că atenția cea mare pe frontul din Africa de Nord, se dă mai ales aprovizionărilor pe mare, fără de care luptătorii ar duce lipsă.

